

Rolnicy na medal

Prowadzący od 69 lat swoje gospodarstwo w Nowych Skalmierzycach Jan Chlasta został pierwszym laureatem nagrody specjalnej w konkursie Wielkopolski Rolnik Roku. Podczas gali, która odbyła się 5 czerwca w Sali Ziemi MTP, poznaliśmy dziesięciu zwycięzców edycji tego samorządowego przedsięwzięcia za 2021 rok. ▶ str. 7

FOT. ARTUR BOJINSKI

Pamiętamy o Ukrainie

Wielkopolska nie zapomina o potrzebach dotkniętych pożogą wojenną Ukraińców. Jakie działania w ostatnich tygodniach podejmował w tej kwestii samorząd województwa? Jakiego rodzaju wsparcie finansowe dla ukraińskich obywateli oraz dla pomagających im oferuje Unia Europejska? ▶ str. 3 i 14

Miliony dla Wielkopolan

Ponad 13 milionów złotych – to kwota, którą na sesji sejmiku 30 maja rozdysponowali radni. Na rozwój wsi, ratowanie zabytków, inwestycje ekologiczne, kulturalne i turystyczno-sportowe – pieniądze trafią do różnych wielkopolskich podmiotów, przede wszystkim do samorządów z całego regionu. ▶ str. 5

czerwiec 2022
nr 6 (253)

MONITOR

WIELKOPOLSKI MAGAZYN SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA

rok XXII
ISSN 1642-0918

Wodór = rewolucja w energetyce

Wielkopolska chce być liderem w rozwoju technologii związanych z pierwiastkiem H₂, stawia na odnawialne źródła energii i dąży do neutralności klimatycznej.

Wytwarzany dzięki OZE pierwiastek H₂ daje szansę na rewolucję w energetyce: zmieni się nie tylko oblicze wielu gałęzi gospodarki (przemysłu, transportu, energetyki, logistyki, handlu itp.), ale również nasze życie (powstaną np. osiedla zasilane wodorem, stacje tankowania nim aut, pociągów, autobusów). Barierą są na razie wysokie ceny i kłopoty z transportem czy magazynowaniem.

O tym m.in. debatowano w Poznaniu 17 i 18 maja, gdy przedstawiciele biznesu, świata nauki, politycy i samorządowcy, ale także uczniowie i studenci spotkali się na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich podczas I Środkowoeuropejskiego Forum Technologii Wodorowych „H2POLAND”.

– Do 2025 roku, inwestując w ten sektor około 2 mld zł, możemy mieć w Polsce około 500 autobusów wodorowych, 32 stacje tankowania, elektrolizatory o mocy 50 MW – wyliczał prof. Paweł Fuć z Wydziału Inżynierii Lądowej i Transportu Politechniki Poznańskiej. – Gdybyśmy zainwestowali 14 mld zł, to do 2032 r. mielibyśmy odpowiednio: 1500 autobusów napędzanych H₂, 150 stacji tankowania i elektrolizatory o mocy 260 MW.

– Obecnie największym wyzwaniem jest transport wodoru i logistyka. Chodzi o to, by znaleźć ekonomiczny sposób na dostarczenie wodoru z miejsca produkcji do miejsca zużycia – mówił

FOT. PIOTR BATAJZAK

Samorząd województwa od kilku lat wspiera rozwój gospodarki wodorowej (na zdjęciu auta napędzane pierwiastkiem H₂ przed jego siedzibą), która wpisuje się w koncepcję Europejskiego Zielonego Ładu.

Andreas Golombek z firmy Go&management. – Rozwiązaniem jest wykorzystanie do transportu pierwiastka gazociągów, po ich wcześniejszej modernizacji i dostosowaniu do wymogów bezpieczeństwa.

Eksperti wskazują, że za 2-3 lata pojawi się możliwość transportu sprężonego wodoru (jak w przypadku gazu LNG), funkcjonują już specjalne kontenery do transportu H₂, obok istniejących stacjonarnych stacji pojawiają się mobilne punkty do tankowania pierwiastka itp.

– Samorządy też mają narzędzia do rozwoju tej technologii. W kilku miastach Holandii wprowadzono np. zakaz używania maszyn budowlanych z silnikami Diesla – dodał Andreas Golombek. – Wkrótce koparki, śmieciarki czy inne maszyny będą napędzane tylko ekologicznym paliwem.

Samorząd województwa od kilku lat wspiera rozwój gospodarki wodorowej, która wpisuje się w koncepcję Europejskiego Zielonego Ładu. Wielkopolska Dolina Wodo-

rowa z powodzeniem mogłaby funkcjonować m.in. w oparciu o istotnego gracza w naszym regionie, jakim jest ZE PAK SA. Stąd zachęty samorządu województwa, by wykorzystać pierwiastek H₂ w procesie odchodzenia od węgla i transformacji wschodniej Wielkopolski.

– Spoglądamy na perspektywę wodorową jako na jeden z elementów obrony klimatu globalnego. Jego zmiany to największe zagrożenie, które może skończyć się katastrofą dla ludzkości. Każde działa-

nie, które prowadzi do tego, aby tej katastrofy w jakiś sposób uniknąć, jest potrzebne – mówił podczas otwarcia forum „H2POLAND” marszałek Marek Woźniak.

– Zielony wodór jest niezbędny, aby położyć kres uzależnieniu Europy od niepewnego i niebezpiecznego dostawcy, jakim jest Rosja – stwierdziła z kolei przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen, zwracając się w specjalnym przekazie wideo do uczestników wydarzenia. ▶ str. 8-9

Jak powstawał nasz szpital?

Symboliczne otwarcie szpitala pediatrycznego w Poznaniu, na które wybrano Dzień Dziecka, było okazją do podziękowania tym, którzy przyczynili się do budowy placówki, a także do przypomnienia długiej historii jej powstawania. ▶ str. 2

Z absolutorium

Na majowej sesji zarząd województwa bez problemu uzyskał absolutorium i wotum zaufania od sejmiku. Głosowanie poprzedziła debata nad wykonaniem ubiegłorocznego budżetu i raportem o stanie województwa. ▶ str. 4

Rektor na ławeczce

Choć obok prof. Heliodora Świąćckiego można przysiąść na ławeczce w centrum Poznania, o tym zasłużonym lekarzu, współzałożycielu i pierwszym rektorze Uniwersytetu Poznańskiego nadal jest za cicho – uważa dr Marek Rezler. ▶ str. 10

Po dobry zawód

Ruszył letni nabór do szkół prowadzonych przez samorząd województwa. Przypominamy, dlaczego warto wybrać któryś z przyszłościowych kierunków oferowanych przez wielkopolskie samorządowe centra kształcenia zawodowego i ustawicznego. ▶ str. 11

Inna strona samorządu

W urzędzie rosną pomidory! Kolać z koalicją, a co z przekąską? Jak marszałek rozbił nowy pociąg. Taki młody radny, a już myśli o wnukach... Pokazujemy, jak się dwoimy w robocie. ▶ str. 16

NA WSTĘPIE

Artur Boiński

PRZYJACIEL WODORU

O co chodzi z tym wodorem, odmienianym ostatnio przez wszystkie przypadki? Czy to rzeczywiście realna alternatywa energetyczna i niedaleka przyszłość, czy raczej mrzonki futurystów? Coraz więcej wskazuje, że technologie wodorowe mogą zostać w niedalekiej przyszłości upowszechnione w wielu dziedzinach naszego życia.

Wątpiącym można przypomnieć, jak jeszcze kilka czy kilkanaście lat temu mało realne wydawało się zastosowanie na masową skalę różnych rozwiązań choćby w zakresie elektromobilności – takich, które dziś już nikogo nie dziwią. Świat zmienia się szybciej, niż moglibyśmy przypuszczać. Zwłaszcza gdy mamy do czynienia z wydarzeniami i ich sprawcami, które zmuszają nas do odchodzenia w tempie wręcz błyskawicznym od tradycyjnych źródeł energii. Czy jakiś czas temu ktoś by pomyślał, że tak wielkim przyjacielem wodoru okaże się (wbrew swoim intencjom) Władimir Putin? ■

PAMIĘĆ POD MONTE CASSINO

FOT. ARCHIWUM

W dniach 17-19 maja delegacja samorządu województwa, na czele z wicemarszałkiem Krzysztofem Grabowskim, uczestniczyła w obchodach upamiętniających bitwę o Monte Cassino oraz walki o wyzwolenie gminy Piedimonte San Germano. Podczas głównych uroczystości we Włoszech – w trakcie których w sposób szczególny wspomniano gen. Władysława Andersa, w związku z 130. rocznicą jego urodzin – przedstawiciele naszego regionu zapalili znicze na grobach poległych żołnierzy, w tym związanych z ziemią wielkopolską. ABO

Rozmawiali o klimacie

Ostatnia z cyklu organizowanych przez samorząd województwa konferencji pod wspólnym tytułem „Wielkopolskie rozmowy o klimacie” odbyła się 3 czerwca.

Spotkanie, zatytułowane „Jak sprostać wyzwaniom służącym ochronie klimatu? Możliwości finansowania i dobre praktyki”, przeprowadzono w formule hybrydowej. Wśród uczestników debat składających się na czerwcową konferencję byli również przedstawiciele samorządu województwa i jego instytucji, m.in. przewodniczący sejmikowej Komisji Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Henryk Szymański.

– Ochrona środowiska i klimatu jest bardzo ważnym aspektem rozwoju na poziomie zarówno lokalnym, jak i regionalnym oraz globalnym – mówił, otwierając konferencję, Jacek Bogusławski z zarządu województwa. – Zależy nam na tym, aby zarówno starostowie powiatów, jak i władze wielkopolskich gmin oraz wszyscy mieszkańcy naszego regionu, którym ochrona środowiska i klimatu jest szczególnie bliska, mieli szeroki dostęp do wiedzy w zakresie aktualnej sytuacji prawnej, najlepszych praktyk i wyzwań związanych z osiągnięciem neutralności klimatycznej w 2050 r. ABO

Szpital na Dzień Dziecka

1 czerwca symbolicznie zainaugurowano działalność nowej lecznicy pediatrycznej przy ulicy Wrzoska w Poznaniu.

To najważniejsza inwestycja w historii Samorządu Województwa Wielkopolskiego – stwierdził 1 czerwca, w Dniu Dziecka – marszałek Marek Woźniak, który w okolicznościowym wystąpieniu przypomniał całą historię działań związanych ze staraniami o powstanie nowej lecznicy dla dzieci i podziękował osobom szczególnie zaangażowanym w jej budowę.

Marszałek mówił m.in. o: utworzeniu w 2011 r. spółki Szpitale Wielkopolski, pierwotnej koncepcji realizacji inwestycji w formule partnerstwa publiczno-prywatnego, propozycjach lokalizacji szpitala czy pozyskaniu działki w sąsiedztwie Szpitala Wojewódzkiego i placówki MSWiA.

Kolejne kamienie milowe to wywalczenie zgody w Brukseli – mimo wcześniejszej odmowy – na unijne dofinansowanie inwestycji oraz decyzja ministra Jerzego Kwiecińskiego o sfinansowaniu z budżetu państwa wkładu krajowego dla tego projektu. Finalnie, po przeprowadzonym przetargu, 17 października 2018 r. plac budowy przejął wykonawca – firma Warbud S.A.

– Wielkopolska zawsze była innowacyjna w pomysłach, zarządzaniu i rozwoju – wskazał minister Jerzy Kwieciński, mówiąc o proce-

FOT. PIOTR RATAJCZAK

Z okazji Dnia Dziecka dla najmłodszych przygotowano liczne atrakcje.

sie dochodzenia do powstania szpitala. Dodał także, że podobne przedsięwzięcia decydują o jakości życia w regionie.

Inwestycję podsumował także Leszek Sikorski, prezes spółki Szpitale Wielkopolski, który nazwał oddany do użytku szpital dziecięcy „nową wizytówką województwa wielkopolskiego”. Prezentując dane nowego obiektu, wskazał na ciekawostki: 1200 okien, 26 kilometrów instalacji wodnej wewnętrznej czy 28 tys. m³ zużytego betonu.

Przypomnijmy też pozostałe dane o wartym 460 mln zł przedsięwzięciu samorządu województwa. Na leczni-

cę składa się część łóżkowa zaprojektowana na planie litery H (354 łóżka dla maluchów oraz specjalne miejsca dla ich opiekunów), dziewięć oddziałów i kilkanaście poradni specjalistycznych.

W drugiej części, która stanowi serce szpitala, zaplanowano: na parterze – SOR, diagnostykę obrazową i izbę przyjęć, z kolei na wyższej kondygnacji swoje miejsce znalazła administracja lecznicy.

Blok operacyjny to kompleks pięciu nowoczesnych i zautomatyzowanych sal; w szpitalu są również poczta pneumatyczna czy apteka-robot, automatycznie rozdziel-

jąca leki dla pacjentów. W nowym obiekcie znajdują się też laboratoria, kantyna, kuchnia i szkoła.

Goście: parlamentarzyści, samorządowcy (także Paulina Stochniałek z zarządu województwa czy reprezentująca sejmik przewodnicząca Małgorzata Waszak-Klepka i kilkoro radnych), a także przedstawiciele środowiska medycznego zwiedzali szpital w grupach, poznając nowinki i lokalizację kilku oddziałów.

Dla najmłodszych, świętujących Dzień Dziecka, przygotowano upominki, a dla tych, którzy mogli opuścić łóżka, były też występy artystyczne oraz gry i zabawy. RAK

Maj pod znakiem jubileuszy

Samorządowcy świętowali jubileusz 100-lecia Międzynarodowych Targów Poznańskich oraz 20-lecia istnienia Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego.

Fundusz został powołany przez zarząd województwa w grudniu 2001 r. Jego głównym celem jest wspieranie mikro, małych i średnich firm. Od początku swojej działalności FRIPWW zajmował się udzielaniem poroczeń kredytów inwestycyjnych i obrotowych oraz pożyczek, umożliwiających firmom rozwój, tworzenie nowych miejsc pracy, finansowanie przedsięwzięć.

– Wielkopolska jest bez wątpienia regionem małych i średnich firm. Od ich kondycji i kreatywności zależy dochód i potencjał regionu, a także perspektywy dalszego rozwoju. Dlatego każda profesjonalna pomoc dla przedsiębiorców jest cenna – mówił marszałek Marek Woźniak

27 maja podczas jubileuszu 20-lecia spółki. W obchodach wzięli udział również wicemarszałek Wojciech Jankowiak i wiceprzewodniczący sejmiku Marek Gola.

W ostatni weekend maja 100. rocznicę działalności świętowały Międzynarodowe Targi Poznańskie – symbol i wizytówka stolicy Wielkopolski.

– Myślę, że wszyscy zdajemy sobie sprawę, jak ważne dla miasta i Wielkopolski są targi. To nasza marka i znak rozpoznawczy. Przez wiele lat były czymś niezwykłym w PRL: oknem na świat, przez które można było dostrzec dobra czy elementy kultury, które na co dzień były dla nas nieosiągalne – podkreślił Marek Woźniak.

W jubileuszu spółki, której udziały posiada też od niedawna samorząd regionu, uczestniczyli pozostali członkowie zarządu województwa i kilkoro radnych. RAK

JAK ŻYĆ W ŚWIECIE RÓŻNORODNOŚCI?

FOT. ARTUR BOIŃSKI

Dni Różnorodności zorganizowały w UMWW 24 i 25 maja samorząd województwa i Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Podczas konferencji, warsztatów i szkoleń ich pracownicy mogli przekonać się, jak funkcjonują osoby niepełnosprawne (na przykład próbując poruszać się w urzędowych przestrzeniach na wózku) i jak zachowywać się wobec nich, a także jak radzić sobie z różnorodnością kulturową. – Jeżeli jako instytucje mamy mądrze pomagać, być otwarci na drugiego człowieka, musimy go rozumieć – tłumaczyła ideę wydarzenia (zorganizowanego w związku z Europejskim Miesiącem Różnorodności) – Paulina Stochniałek z zarządu województwa. ABO

Nie zapominamy o Ukrainie

Samorząd województwa z pomocą dla sąsiadów ze wschodu.

Dwukrotnie w maju z Wielkopolski pojechały do Ukrainy TIR-y z łącznie ponad 50 paletami pomocy humanitarnej. Jedzenie o długim terminie przydatności do spożycia, koce, poduszki, pościel, materace, środki medyczne, pieluchy i chemia gospodarcza – wszystko to trafiło do obwodu charkowskiego, który od 20 lat jest partnerskim regionem województwa wielkopolskiego (a sam Charków partnerskim miastem Poznania). Towary zostały przygotowane i przekazane przez Urząd Miasta Poznania oraz zgromadzone podczas zbiórki, którą pod patronatem marszałka prowadził wśród firm z regionu Wielkopolski Bank Żywności.

– Serdecznie dziękujemy wszystkim przedsiębiorcom, którzy zaangażowali się w tę akcję. Dziś jedzenie na terenie działań zbrojnych, szczególnie dla pozostałej tam ludności cywilnej, jest po prostu kwestią przeżycia – podkreśla marszałek Marek Woźniak.

Samorząd województwa uruchomił też swój punkt informacyjny dla obywateli Ukrainy przebywających w Wielkopolsce. Znajduje się on w holu Urzędu Marszałkowskiego przy al. Nie-

Punkt informacyjny dla Ukraińców w budynku Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu.

podległości 34 w Poznaniu. Z jego obsługą – posługującą się językiem polskim, ukraińskim i rosyjskim – można skontaktować się w dni robocze w godzinach 8-16, także telefonicznie (061 626 66 55) lub e-mailowo (ukraina@umww.pl).

Dodatkowe ponad pół miliona złotych powinno trafić z zasobów Funduszu Pracy do powiatów krotoszyńskiego i gnieźnieńskiego na dzia-

łania związane z aktywizacją zawodową bezrobotnych cudzoziemców.

– Dotyczą one wsparcia przede wszystkim osób przybyłych z Ukrainy, które próbują odnaleźć się na naszym rynku pracy. Cieszę się, że kolejne wielkopolskie powiaty podejmują wyzwanie w tej dziedzinie – mówi wicemarszałek Wojciech Jankowiak, który 31 maja pozytywnie rekomendował i przekazał ministrowi pracy wnioski od

wspomnianych samorządów. Wśród planowanych przez nie działań są staże, roboty publiczne, refundacja doposażenia stanowiska pracy oraz szkolenia.

O wsparciu Ukraińców rozmawiano też podczas majowego kongresu Impact'22 na MTP, m.in. podczas debaty pt. „Jak polskie miasta i regiony pomagają humanitarnie”.

– Sytuację związaną z obecnym kryzysem uchodźczym ratują kontakty personalne i oddolne inicjatywy. Gdybyśmy opierali się wyłącznie o strukturę państwa, to byśmy sobie z nim nie poradzieli – mówił podczas tego spotkania marszałek Marek Woźniak. – Transfery samorząd-samorząd, bez pośrednictwa administracji rządowej, bardzo się sprawdziły. W Europejskim Komitecie Regionów w wyniku inicjatywy polskiej delegacji, którą mam przyjemność kierować, stworzyliśmy platformę, dzięki której przedstawiciele samorządów z całej Europy mogą zgłaszać wolę przyjęcia uchodźców na swoim terytorium.

Marszałek przypomniał o niektórych inicjatywach podjętych przez samorząd województwa i podległe mu jednostki, jak przewozy hu-

manitarne realizowane przez Koleje Wielkopolskie, przeniesienie z rezerwy kryzysowej 360 tys. zł na żywność, łóżka, zestawy medyczne i asystę tłumaczeniową dla uchodźców, a także działania na forum międzynarodowym we współpracy z partnerskimi regionami.

Sprawa Ukrainy zdominowała też szczyt Partnerstwa Odry, który odbył się 11-12 maja w Zielonej Górze. Szefowie polskich i niemieckich regionów przyjęli tam wspólny apel przeciwko wojnie w Ukrainie. Podczas rozmów podkreślali wielką ofiarność polskiego społeczeństwa i sprawność działania naszych samorządów.

Dyskutowano również o doświadczeniach regionów z niesieniem pomocy Ukraińcom. – Największym wyzwaniem było to, że w tak krótkim czasie pojawiła się tak duża grupa osób potrzebujących – przyznała Paulina Stochniałek z zarządu województwa, która przedstawiła działania podjęte w Wielkopolsce. Podkreśliła również, że początkowe ogromne zaangażowanie wolontariuszy w pomoc dla uchodźców musi być zastąpione docelowo rozwiązaniami systemowymi.

ABO

Biznes i polityka

11-12 maja na MTP w Poznaniu zorganizowano światowy kongres gospodarczo-technologiczny Impact'22.

Impact to miejsce wymiany poglądów i dyskusji na styku biznesu, polityki i nowych technologii. W wydarzeniu wzięło udział ponad 400 prelegentów z całego świata, tj. przedstawiciele największych firm, polityków, samorządowców, innowatorów, sportowców, ludzi świata kultury.

– Witam w Wielkopolsce, europejskim regionie aktywnych ludzi. Takie hasło przyświeca nam w myśleniu o naszym regionie i naszej wielkopolskiej wspólnotce. Nie jest ono przypadkowe. To dobre miejsce na spotkanie i rozmowę o wyzwaniach czy problemach światowej wspólnoty – powitał gości marszałek Marek Woźniak.

RAK

Debata o smogu

„Powietrze na Warmii i Mazurach – wyzwania – działania – cele” – to temat przewodni XXIII Samorządowego Forum Ekologicznego, które odbyło się na mazurskim Zamku Ryn 12 i 13 maja.

Jednym z prelegentów był Jacek Bogusławski z zarządu województwa, który podczas spotkania omówił ideę uchwał antysmogowych, obowiązujących w Wielkopolsce od kilku lat, a także instrumenty zarządzania jakością powietrza w naszym regionie. Przypomnijmy, że 1 maja 2018 r. wprowadzono np. zakaz stosowania najgorszej jakości paliw stałych (np. bardzo drobnego miazgu, węgla brunatnego czy flotokonzentratów).

RAK

Gotowy program

Przedsiębiorcy, przedstawiciele samorządów, instytucji otoczenia biznesu i organizacji pozarządowych spotkali się 10 maja w UMWW.

Okazją była, współorganizowana przez Wielkopolski Fundusz Rozwoju, konferencja „POZYTYWNA GO-SPODARKA – czyli biznes na drodze do Agendy 2030”. To nawiązanie do przyjętego kilka lat temu przez ONZ programu działań, definiującego model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym.

– Agenda to w zasadzie gotowy program wyborczy dla wszystkich partii politycznych. Można z niego czerpać pełnię wyzwań i problemów rozwojowych dla całego globu – mówił, otwierając konferencję, marszałek Marek Woźniak.

ABO

Rozmowy z ambasadorami

Maj był miesiącem dyplomatycznych spotkań.

11 maja marszałek Marek Woźniak spotkał się (podczas konferencji Impact'22 na terenie MTP) z ambasadorem Stanów Zjednoczonych Markiem Brzezinskim.

– Podziękowałem ambasadorowi za to, że prezydent Biden, i on, nie wiążą kwestii ukraińskiej z praworządnością i wolnością mediów w Polsce. Sprawami związanymi z obronnością nie można zakrywać problemu naruszania konstytucji i zamachu na wolne media. Należy je traktować równolegle – mówił po rozmowach Marek Woźniak, który przekazał gościowi zdjęcie (z 2021 roku) fasady Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu z napisem: „Powodzenia, Panie Prezydencie BIDEN!”.

17 maja w trakcie targów wodorowych „H2POLAND” Marek Woźniak rozmawiał z ambasadorem Republiki Korei Hoon-Min Limem. Dyskutowano m.in. o zacieśnieniu współpracy gospodarczej między firmami (jako

przykład podano rozwój fabryki Samsunga działającej we Wronkach), o przyszłości technologii wodorowych, a także o wojnie w Ukrainie.

Także 17 maja Wielkopolskę odwiedził ambasador Japonii Akio Miyajima, który wystąpił, wspólnie z marszałkiem, w debacie inauguracyjnej forum „H2POLAND”, prezentując japońskie doświadczenia w zakresie rozwoju technologii wodorowych. Podczas indywidualnego spotkania gość omówił ponadto najważniejsze japońskie projekty wodorowe oraz perspektywy ich rozwoju, a Marek Woźniak przedstawił plany związane z rozwojem Wielkopolskiej Doliny Wodorowej.

24 maja z kolei wicemarszałek Wojciech Jankowiak spotkał się z Paulem Schmittem, ambasadorem Wielkiego Księstwa Luksemburga w Polsce. Rozmawiano o największych wyzwaniach dla regionu (poza kryzysem wywołanym wojną w Ukrainie), tj. kwestiach ochrony środowiska, suszy, transformacji energetycznej.

RAK

Ważny dzień dla samorządowców

Odznaki odebrało kilkadziesiąt osób zasłużonych dla samorządu terytorialnego w Wielkopolsce.

27 maja, w rocznicę pierwszych wyborów samorządowych z 1990 roku, w UMWW uhonorowano osoby zasłużone dla wielkopolskich gmin.

Marszałek Marek Woźniak i przewodnicząca sejmiku Małgorzata Waszak-Klepka wręczyli odznaki honorowe „Za zasługi dla województwa wielkopolskiego” kilkunastu osobom: głównie wieloletnim sekretarzom i skarbnikom gmin z naszego regionu.

– To prawdziwi samorządowi bohaterowie drugiego

planu – mówił o wyróżnionych Maciej Kozik, dyrektor Wielkopolskiego Ośrodka Kształcenia i Studiów Samorządowych, który wniosł o przyznanie wojewódzkich odznaczeń.

Z kolei Marek Woźniak, wspominając swoje doświadczenie zawodowe sprzed lat w roli sekretarza gminy, podkreślił: – Żaden samorząd nie mógłby dobrze funkcjonować bez skarbników i sekretarzy. Pamiętam te czasy – pionierskie i bohaterskie – nieprzeznaczonych nocy w czasie wybo-

rów czy wprowadzania informatyzacji.

Jako że uroczystość odbywała się w Dniu Samorządowca, podczas rozmów nie mogło zabraknąć także refleksji bardziej ogólnej natury. – Dziś troszczymy się o to, jaki będzie los samorządu. Różne są pomysły na reformę państwa. Jednym z nich jest silna centralizacja, która pomniejsza część przywilejów zdobytych przez samorząd. To bardzo nas niepokoi – dzielił się spostrzeżeniami marszałek.

ABO

SEJMIKOWE PYTANIA

PRZEDSTAWIAMY TEMATY, KTÓRE RADNI PORUSZALI 30 MAJA, PODCZAS XLII SESJI SEJMIKU, W RAMACH PUNKTU „INTERPELACJE I ZAPYTANIA”.

Adam Bogrycewicz (PiS) poinformował o złożeniu, wspólnie z klubowym kolegą Mar-

kiem Sową, zapytania dotyczącego umów na realizację wielkopolskich projektów w programie „Kolej+”. Interpelował również w sprawach modernizacji DW 135 na odcinku Wieleni – Między, budowy ścieżki rowerowej przy DW 178 między Czarnkowem a Kuźnicą Czarnkowska, przebudowy skrzyżowania dróg DW 182 i 1719P w Międzychodzie.

Łukasz Grabowski (PiS) zgłosił zapytanie w sprawie celu publicznego realizowanego przez udzie-

lenie dotacji stowarzyszeniu Młodzi Demokraci na projekt „Samorządowa Wielkopolska – młoda, aktywna!” oraz wniósł o przekazanie dokumentacji stanowiącej rozliczenie tej dotacji.

Zbigniew Czerwiński (PiS) interpelował na temat psamknienia psychiatry dziecięcej w Woje-

wódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka” im. Aleksandra Piotrowskiego w Gnieźnie, a także pytał o liczbę zmian na stanowiskach kierowniczych w Departamencie Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

Ponadto radni złożyli następujące pisemne interpelacje i zapytania: **Filip Kaczmarek (PO)** – w kwestii przyjęcia koncepcji i wdrożenia Wielkopolskiego Szlaku Pracy Organicznej; **Ewa Panowicz (PO)** – w sprawach remontu DW 323 na odcinku Leszno – Góra oraz remontu DW 432 na odcinku Leszno – Trzebania; **Zofia Itman (PiS)** – na temat możliwości udzielenia zgody na wydobywanie kruszywa przez firmę, która nabyła działkę na terenie Powidzkiego Parku Krajobrazowego; **Mirosława Rutkowska-Krupka (PO)** – o dofinansowanie remontu studni kanalizacji deszczowej w DW 242 w Łobżeniczy. ABO

Pokonali trudny przylądek

30 maja sejmik, po długiej debacie, udzielił zarządowi województwa absolutorium.

Przez kilka godzin debatowali radni podczas majowej sesji sejmiku. Okazją do dłuższej dyskusji było przedstawienie przez zarząd województwa corocznego raportu o stanie regionu, a także trzy tzw. okolicznościowe uchwały. Dotyczyły one: wotum zaufania dla zarządu, zatwierdzenia sprawozdania z wykonania ubiegłorocznego budżetu oraz udzielenia absolutorium zarządowi województwa.

„Przeciw” za każdym razem głosowali radni z PiS (8-9 osób), a wszyscy pozostali przedstawiciele sejmiku (24 osoby, reprezentujące PO, PSL, Nową Lewicę) byli „za”.

Co wydarzyło się wcześniej, przed głosowaniami?

Dyskusja o raporcie

Oceniając specjalny raport o stanie regionu, radni z koalicji rządzącej województwem podkreślali szybki rozwój gospodarczy Wielkopolski i awans do grona zamożniejszych regionów Europy. Z kolei krytyczni wobec zarządu radni opozycyjnego PiS uwypuklili kwestie różnic w szybkości rozwoju poszczególnych części Wielkopolski.

Szef klubu PiS Zbigniew Czerwiński zaakcentował jeszcze inną sprawę: brak w raporcie wskazania znaczącego wzrostu dochodów samorządu województwa w okresie 2015-2021, czyli po objęciu władzy w Polsce przez rząd Zjednoczonej Prawicy. W specjalnej prezentacji pokazywał wykresy, dane o inflacji, liczby, procenty (np. wzrost dochodów z podatków CIT i PIT) i podsumował: – Czasem warto sięgnąć do dokumentów, a ja jako historyk i przedsiębiorca powinienem przypominać o tych finansowych podstawach.

Gdzie jest miód?

Adam Bogrycewicz za pomocą prezentacji starał się pokazać różnice w tempie rozwoju poszczególnych części Wielkopolski, wskazując, że „poszkodowany” jest w tym zakresie subregion pilski: – Północna część województwa relatywnie uboższe (wyższe bezrobocie, dużo osób korzystających z pomocy społecznej itp.), rozwijając się wolniej niż centralna Wielkopolska.

Robert Popkowski i Zofia Itman pochyłali się z kolei nad losami wschodniej Wielkopolski, podkreślając konieczność przeprowadzenia sprawiedliwej transformacji energetycznej oraz lepszej współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Raport o stanie województwa przedstawił radnym Grzegorz Potrzebowski, dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej UMWW.

O braku programu ochrony powietrza dla Konina i okolic mówił Witosław Gibasiewicz, który skupił się ponadto na sprawach gospodarki odpadami (konieczne ograniczenie ich strumienia, lepsza segregacja, poprawa w zakresie unieszkodliwiania azbestu).

Leszek Bierła opisał problemy rynku pracy. Skrytykował działalność urzędów pracy (mało ofert, większość to staże). Wyliczył, że firmy nie

cie kwestie rolnictwa, którymi zajmuje się samorząd (konkursy na granty, sieć kulinarna, dofinansowanie dla pszczelarzy itp.)

Pozostali radni wskazywali na nieco inne aspekty.

Wśród liderów

– Raport oddaje pozytywny stan naszego województwa. Wielkopolska rozwija się bardzo dobrze, o czym świadczy szereg wskaźników (wzrost

piękną się różni – zauważył Jan Grzesiek. – Statystyką możemy operować w różny sposób, prezentując wybrane dane, porównując różne kategorie czy sektory gospodarki.

– To dokument bogaty w dane, informacje, statystyki. Widać w nim rozwój sektora MSP w Wielkopolsce, jesteśmy np. liderem w kraju, biorąc pod uwagę liczbę małych firm na 1000 mieszkańców. Pomogły w tym z pewnością działania samorządu województwa i czterech podległych mu instytucji, związanych z przedsiębiorczością – podkreślała Zofia Szalczyk.

Czesław Cieślak wskazywał na spadające od 2015 r. zadłużenie regionu, coraz większe przychody z podatków i tzw. przeciąganie przez radnych zbyt krótkiej kołdry (np. z północnej na wschodnią część Wielkopolski). Z kolei Jarosław Maciejewski dostrzegł wysoki poziom PKB, awans do grona zamożniejszych regionów, równomierny rozwój województwa.

Zanim radni udzieliли w głosowaniu wotum zaufania zarządowi województwa, tę dyskusję podsumował marszałek Marek Woźniak, mówiąc: – To mit, że polityka samorządu województwa zakłada preferencje dla centrum regionu. Jeśli w Poznaniu są teatry, filharmonia czy duże wojewódzkie szpitale, to naturalne są inwestycje w te obiekty czy pieniądze na pokrycie kosztów ich utrzymania.

Marszałek dodał, że porównując centrum i północ województwa, należy też pamiętać o gęstości zaludnienia i podkreślił: – Proszę o bardziej sprawiedliwe podejście i ocenę naszych działań. Przecież zainwestowaliśmy w trasę kolejową Poznań – Piła, kończymy budowę obwodnicy Wronnek, czekamy na trasę S 11, która połączy północ z auto-

Przewodnicząca sejmiku Małgorzata Waszak-Klepka gratuluje marszałkowi Markowi Woźniakowi uzyskania absolutorium.

stradą A2. Z kolei dla Konina mamy Fundusz Sprawiedliwej Transformacji z pulą 387 mln euro, choć niewykluczone, że tych pieniędzy będzie jeszcze więcej.

Budżet na plusie

Kolejne dwie godziny obrad poświęcono na debatę o sprawozdaniu z realizacji budżetu województwa za 2021 rok. Jak informowała skarbnik województwa Elżbieta Kuzdro-Lubińska, nadwyżka w ubiegłorocznych finansach wyniosła 175 mln zł, ale po doliczeniu do tej kwoty tzw. wolnych środków bilans budżetu wzrósł (na plus) do kwoty 383 mln zł. Już w grudniu 2021 r., przygotowując budżet na 2022 r., aż 181 mln zł z tej puli przeznaczono na zmniejszenie deficytu.

Jak brzmi propozycja rozdyponowania pozostałych 202 mln zł? 50 mln zł to „znaczone pieniądze” (fundusze celowe, środki unijne, projekty kończone w tym roku). Na ponowne zmniejszenie deficytu zaplanowano kolejne 87 mln zł, a pozostałe 65 mln zł to obecnie tzw. wolne środki.

Większość sejmiku nie poparła złożonych przez Zbigniewa Czerwińskiego propozycji zmian w budżecie, polegających na finansowaniu kursów strzeleckich dla poborowych z kategorią A oraz zakupie dodatkowego wyposażenia dla Wojsk Obrony Terytorialnej i Państwowej Straży Pożarnej. Odrzucono też poprawkę Krzysztofa Sobczaka, zakładającą zakup dodatkowego auta dla Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczącą komisji rewizyjnej Zbigniew Czerwiński i budżetowej Jan Grzesiek przedstawili najważniejsze dane dotyczące przychodów i wydatków z 2021 r., po czym szefowie koalicyjnych klubów pogratulowali zarządowi wyniku i realizacji budżetu. Szef klubu PiS zgłosił natomiast zastrzeżenia dotyczące rozliczenia wydatków w ramach ubiegłorocznej kampanii antyalkoholowej.

– Plan zapowiadany jako budżet dobrej nadziei udało się nam zrealizować w sposób dający powód do satysfakcji – stwierdził Marek Woźniak. – Dobrej nadziei w tym kontekście, że obok przylądka o tej nazwie rozbiło się... dużo statków. My też działaliśmy w warunkach znacznej destabilizacji (COVID-19, lockdown, rosnąca inflacja) i to duży sukces, że udało się nam zrealizować zaplanowane inwestycje.

RADNI WSPOMINALI PRZEDWCZEŚNIE ZMARŁĄ KOLEŻANKĘ

30 maja radni – najpierw modląc się na zamówionej w jej intencji mszy św., a następnie chwilą ciszy na początku sesji sejmiku – pożegnali zmarłą 29 kwietnia w wieku 42 lat radną Joannę Król-Trąbkę. – Śmierć Joasi przyniosła nam ogromną stratę. Będziemy ją wspominać jako niesamowicie ciepłą, zawsze uśmiechniętą i pełną pozytywnej energii koleżankę – mówiła przewodnicząca sejmiku Małgorzata Waszak-Klepka. – Zapamiętamy panią o dziewczęcym uroku, wesołą dziewczynę o jasnych włosach, szczerym uśmiechu i łagodnym spojrzeniu – wspominała z kolei Zofia Szalczyk, była przewodnicząca sejmiku, klubowa koleżanka zmarłej z PSL.

ABO

FOT. ARTUR BOIŃSKI

Miliony dla Wielkopolan

Sejmik podzielił wsparcie na rozwój wsi, ratowanie zabytków, inwestycje ekologiczne, kulturalne i turystyczno-sportowe.

Ponad 13 milionów złotych – to kwota, którą (na mocy przyjętych na sesji sejmiku 30 maja uchwał) rozdysponowali radni. Na przedsięwzięcia z kilku ważnych dziedzin pieniądze trafią do różnych wielkopolskich podmiotów, przede wszystkim do samorządów z całego regionu.

Piękna wieś

Ponad połowę powyższej sumy stanowią dotacje na zwycięskie projekty z XII edycji konkursu „Pięknie wielkopolska wieś”. Do 170 sołectw z województwa trafi – za pośrednictwem gmin – ponad 7,2 mln zł. Ten element programu „Wielkopolska Odnowa Wsi” umożliwi realizację niewielkich projektów służących zagospodarowaniu przestrzeni publicznej w małych miejscowościach, odtwarzaniu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz kultywowaniu tradycji społeczności lokalnych. Udział w takich zadaniach to także okazja do integracji społecz-

ności wiejskiej i aktywizacji jej członków.

Prawie 2 mln zł województwo przekaże natomiast 46 gminom i powiatom, których projekty zostały najlepiej ocenione w naborze do tegorocznej odsłony programu „Błękitno-zielone inicjatywy dla Wielkopolski”. To przedsięwzięcie wspiera inwestycje w zakresie ochrony i wzmocnienia przyrody. Wśród zgłoszonych przez samorządy propozycji znajdziemy np. stworzenie murali antysmogowych, zainstalowanie urządzeń fotowoltaicznych czy założenie „parków kieszonkowych”.

Ratuj zabytki

62 różne podmioty (wśród nich parafie, samorządy, ale i osoby prywatne) mogą cieszyć się ze wsparcia swoich zamierzeń związanych z ratowaniem obiektów zabytkowych. Na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy nich rozdysponowano prawie 1,7 mln zł będących w budżecie woje-

wództwa (choć trzeba zaznaczyć, że potrzeby w tej kwestii są ogromne – złożone w konkursie wnioski opiewały na potrzeby przekraczające 7 mln zł).

„Kulisy kultury” to kolejny samorządowy program, w którym 3 mln zł podzielono tak, by wesprzeć 32 zadania remontowe i 12 inwestycyjnych, realizowanych przez wielkopolskie JST w obiektach służących działalności kulturalnej. Na majowej sesji udzielono zgodę na dofinansowanie (w sumie ponad 600 tys. zł) dla pierwszych 12 gmin, które przygotowały już potrzebną dokumentację.

Radni podjęli też uchwały o udzieleniu pomocy finansowej pięciu gminom i jednemu powiatowi. To samorządy, które prowadzą zakłady aktywności zawodowej. Dostaną na ten cel w sumie prawie 800 tys. zł ze środków PFRON.

Ciuchcie pojadą

Z kolei cztery powiaty i jedna gmina z Wielkopolski jak co

roku mogą liczyć na wsparcie dotyczące funkcjonowania kolei wąskotorowych na swoim terenie. By ciuchcie nadal mogły cieszyć podróżnych, województwo przekaże prawie pół miliona złotych.

Dość młoda, bo realizowana od ubiegłego roku, inicjatywą samorządu województwa jest konkurs „Wielkopolskie Jadłodzielnie”. Chodzi o zmniejszenie zjawiska marnowania jedzenia przez stworzenie miejsc, gdzie możemy zostawić niepotrzebną nam żywność, która jeszcze nadaje się do spożycia. Radni przyznali tym razem prawie 300 tys. zł na powstanie jadłodzielni w 14 gminach.

W innych uchwałach sejmik zdecydował o przekazaniu kilkudziesięciotysięcznych dotacji dla gmin na: remonty zalepca sportowego (pięciu kolejnych beneficjentów programu „Szatnia na medal”), budowę infrastruktury lekkoatletycznej (Kalisz) oraz turystycznej (gmina Kleczew, powiat leszczyński).

ABO

ZARZĄD ODPOWIADA

PRZEDSTAWIAMY WYCIĄG Z ODPOWIEDZI UDZIELONYCH NA WCZEŚNIEJSZE INTERPELACJE I ZAPYTANIA RADNYCH.

Wicemarszałek Wojciech Jankowiak

– odpisał na interpelacje Adama Bogrycewicza.

W sprawie modernizacji DW 180 na odcinku Trzcianka – Siedlisko przekazał, że odcinek od skrzyżowania w Rychliku do Trzcianki jest w trakcie realizacji, a 9 maja wezwano wykonawcę do do-kończenia zadania. Natomiast realizacja pozostałego odcinka od Siedliska do ww. skrzyżowania może być brana pod uwagę w następnym roku ze względu na ograniczenia terminów wycinki drzew.

Poinformował, że DW 190 przewidziana jest do rozbudowy na odcinku od skrzyżowania z DW 188 w Krajenie do Miłostawic. Z uwagi na długość odcinka, wynoszącą 79 km, zadanie podzielono na sześć etapów. Ponadto w roku 2021 pozyskano dofinansowanie z WRPO 2014+ dla rozbudowy DW 190 na odcinku od skrzyżowania z linią kolejową w Krajenie do skrzyżowania w kierunku miejscowości Leśnik. Termin zakończenia prac to sierpień 2023 r., a planowane nakłady wynoszą 18,8 mln zł.

Przekazał, że przejście dla pieszych na DW 180 w Trzciance zostanie odnowione do końca czerwca.

– odniósł się do interpelacji Ewy Panowicz.

W sprawie remontu DW 432 z Leszna do Osiecznej poinformował, że odcinek Leszno – Trzebania mimo wieloletniej eksploatacji jest ogólnie zadowolający, a na odcinku Trzebania – Osieczna w latach 2017 i 2018 wykonano roboty remontowe całej nawierzchni jezdni i jego stan techniczny jest bardzo dobry. W związku z powyższym wykonanie nowej nawierzchni jezdni na wnioskowanym odcinku nie jest na razie brane pod uwagę.

Wskazał, że do marszałka województwa nie wpłynął ze strony organizatorów „Antidotum Airshow Leszno'22” żaden wniosek w sprawie udzielenia wsparcia finansowego. W związku z tym nie jest znany program przedsięwzięcia ani też skala ewentualnej oczekiwanej pomocy. Po doprecyzowaniu powyższego, będzie możliwe odniesienie się do wniosku zgodnie z obowiązującą procedurą.

Członek zarządu województwa Jacek Bogusławski

– odnosząc się do interpelacji Marzeny Wodzińskiej, poinformował, że wskutek rezygnacji trzech beneficjentów programu lekkoatletycznego (gmin Wolsztyn, Kostrzyn i Babiak), zarząd województwa stosowną uchwałą

zmienił listę rankingową programu. W wyniku zmiany na listę beneficjentów wprowadzono cztery zadania z listy rezerwowej, w tym dwa realizowane przez miasto Kalisz oraz gminę Ostrzeszów z propozycją dofinansowania w wysokości po 50.000 zł.

Dyrektor Departamentu Kultury UMWW Włodzisław Mazurkiewicz

– odpowiadając w imieniu marszałka na zapytanie Łukasza Grabowskiego, przedstawił informację uzyskaną od dyrektora Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu w sprawie przychodów osiągniętych przez tę instytucję w związku z projekcją filmu dokumentalnego pt. „Sędziowie pod presją”, zorganizowaną 22 kwietnia 2022 r. przez Stowarzyszenie Sędziów Polskich Iustitia i Komitet Obrony Demokracji w siedzibie CKiS.

Dyrektor Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego UMWW Paweł Napierała

– odpowiedział z upoważnienia marszałka Markowi Sowie w sprawie maksymalnego czasu od złożenia wniosku o płatność do momentu wypłaty refundacji dla projektów z WRPO. Wskazał, że wypłata dofinansowania, co do zasady, powinna nastąpić w terminie nie dłuższym niż 90 dni, licząc od złożenia przez beneficjenta kompletnego i prawidłowo wypełnionego wniosku o płatność, pod warunkiem dostępności środków. Weryfikacja poszczególnych wersji wniosku o płatność rozliczających poniesione wydatki może trwać 30 dni roboczych, ale ze względu na liczne absencje pracowników, związane z wirusem SARS-CoV-2, termin ten został wydłużony do 55 dni roboczych. Zapewniono również, że dokłada się wszelkich starań, aby weryfikacja wniosków, a co za tym idzie, wypłata środków, przebiegały jak najsprawniej.

ABO

Objął mandat za drugim podejściem

Kazimierz Chudy został nowym radnym województwa.

Zastąpił w sejmiku (jako kolejny z największą liczbą głosów na liście PSL w okręgu nr 6 podczas ostatnich wyborów w październiku 2018 roku) zmarłą Joannę Król-Trąbkę. Na początku sesji, która odbyła się 30 maja, nowy radny złożył ślubowanie i oficjalnie objął mandat.

Kazimierz Chudy ma 76 lat. Jest doświadczonym samorządowcem – przez aż 36 lat zarządzał gminą Pakosław, najpierw jako naczelnik, a potem wójt. Pracował też w sektorze bankowym.

Radny złożył ślubowanie podczas majowej sesji sejmiku.

Nowy radny zgłosił akces do czterech sejmikowych komisji: kultury, ochrony środowiska

i gospodarki wodnej, planowania przestrzennego i infrastruktury technicznej, strategii

rozwoju regionalnego i współpracy międzynarodowej.

Co ciekawe, Kazimierz Chudy zadebiutował w roli radnego województwa, chociaż sejmikowy mandat... zdobył już przed laty. Podczas jesiennych wyborów samorządowych w 2014 roku zajął „biorące” miejsce na liście PSL w tym samym okręgu, z którego został radnym obecnie. Fotel w sejmiku mu się należał, jednak w nim nie zasiadł, bo jednocześnie (wtedy przepisy na to pozwalały) został wybrany na wójta Pakosławia. Ponieważ obu tych funkcji nie można łączyć, zdecydował się wtedy na dalsze zarządzanie gminą.

ABO

FOT. ARTUR BOIŃSKI

POLECAMY

RZECZ O ZABAWKACH

Muzeum Kultury Ludowej w Osieku n. Notecią (oddział Muzeum Okręgowego w Pile) zaprasza do 30 sierpnia do obejrzenia wystawy czasowej pt. „Zabawki z lamusa”. Ekspozycja ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Toruniu przedstawia zabawki ludowe pochodzące z całej Polski, powstałe przez ostatnie 80 lat. Są wśród nich przedmioty wyrobione seryjnie przez rzemieślników, eksponaty z ośrodków zabawkarskich czy gadżety jarmarczno-odpustowe.

NOC KUPAŁY

Noc Kupały to wyjątkowy czas, nazywany przez wielu słowiańskim świętem zakochanych! „Jeśli chcesz dowiedzieć się, na czym polegały i co oznaczały rytualne skoki przez ognisko czy kąpiele zażywane w blasku księżyca, jeśli chcesz poznać zastosowanie ziół, uznawanych przez naszych przodków za magiczne, koniecznie musisz do nas przybyć” – zachęcają do wizyty w małym skansenie organizatorzy z Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy.

DESKI, OBRAZY, SŁOWA

Centrum Kultury i Sztuki w Kolinie zaprasza od 10 czerwca do zwiedzania wystawy malarstwa współczesnego „Deski-Obrazy-Słowa”. Nowosielski, Dwurnik, Tarasiewicz – prace m.in. tych wyjątkowych artystów będzie można podziwiać w Galerii CKiS Wieża Ciśnień. Zbiory pochodzą z Muzeum – Zamku Górków w Szamotułach, a ekspozycja będzie czynna do 2 września. RAK

WIĘCEJ PROPOZYCJI INSTYTUCJI
KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA:

www.umww.pl/kultura

Dla muzealników

23 maja w pałacu myśliwskim książąt Radziwiłłów w Antoninie nagrodzono laureatów XX edycji konkursu „Izabella”.

Laureaci konkursu „Izabella” na schodach pałacu w Antoninie.

W konkursie na wydarzenie muzealne roku w Wielkopolsce nagradzana jest działalność wystawiennicza muzeów, a także ich aktywność wydawnicza, edukacyjna, naukowa, promocyjna i konserwatorska. Nagrody za 2021 r. otrzymało 26 placówek. Kapituła przyznała też nagrody specjalne za wybitny wkład w rozwój muzealnictwa.

– Chcę wyrazić ogromny szacunek i uznanie dla państwa pracy. Cieszę się, że w gronie laureatów znalazły się nie tylko największe instytucje muzealne Wielkopolski, ale również te znacznie mniejsze, z Rawicza, Gostynia czy Trzcianki. To dowód

na to, że jeśli jest entuzjazm, są umiejętności i pojawia się ciekawy temat, to można wykreować coś, co w oczach krytycznej kapituły znajduje uznanie – powiedział podczas rozdania nagród marszałek Marek Woźniak.

Z okazji jubileuszu i XX edycji wydarzenia o historii konkursu opowiedział dr Jan Maćkowiak, prezes Fundacji Muzeów Wielkopolskich, współorganizatora przedsięwzięcia.

– W ciągu 20 lat otrzymaliśmy 831 zgłoszeń, w konkursie udział wzięło 78 muzeów, przyznano 65 nagród grand prix oraz 391 wyróżnień. Wśród nagrodzonych były muzea wszystkich kategorii, od narodowych, przez

marszałkowskie, kościelne, aż po gminne – mówił Jan Maćkowiak.

Grand prix za 2021 r. zdobyły m.in. marszałkowskie placówki: Parowozownia Wolsztyn za przejazdy pasażerskie i „retro” z lokomotywą parową oraz Muzeum Okręgowe w Lesznie za konserwację tkanin liturgicznych z dawnego kościoła braci czeskich w Lesznie.

Muzealnicy spotkali się też w dniach 1-3 czerwca w Muzeum Narodowym w Poznaniu. Odbywała się tam konferencja „Muzeum XXI wieku. W 100-lecie I zjazdu muzeów polskich”, w której uczestniczył m.in. marszałek Marek Woźniak. RAK

Pszczeli mecenat województwa

Podobnie jak w poprzednich latach samorząd województwa przekazuje wsparcie finansowe dla wielkopolskich pszczelarzy.

26 maja w UMWW w Poznaniu wicemarszałek Krzysztof Grabowski podpisał z przedstawicielami branży umowy, które pozwolą zakupić pokarm pszczołom za 2 miliony złotych. Taką pomoc samorząd województwa przekazuje już od kilku lat. Najpierw dotyczyła ona zakupu węzy pszczołej, a od ubiegłego roku jest to specjalny pokarm dla owadów.

– Na bezpośrednie wsparcie sektora pszczelarskiego przeznaczyliśmy już 10 mln zł. Od 5 lat dofinansowujemy również zakup sadzonek drzew miododajnych przez samorządy. Tylko w tym roku przeznaczamy na to ponad milion złotych, więc gdyby wszystko zsumować, pojawia się nam kwota przekraczająca

15 milionów – mówił Krzysztof Grabowski.

Dlaczego to wsparcie – którego województwo wielkopolskie jest prekursorem w skali kraju – jest potrzebne?

– Żyjemy w czasach, w których pszczoły poza opieką pszczelarzy, pasieczników, bartników potrzebują również mecenatu. Muszą być coraz częściej leczone i dokarmiane – tłumaczył podczas spotkania Krzysztof Górny, przedstawiciel związku z Chodzieży. – To także pośrednie wsparcie rolnictwa, bo pszczoła nie została stworzona po to, by dawać miód, a zapyłać. Pszczoła to zwiększenie plonu i podniesienie jego jakości.

Władze województwa mają już kolejne pomysły, jak pomóc branży. W regionie mają powstać demonstracyjne pasieki, które pozwolą edukować społeczeństwo i uświadaczać, jaki pożytek przynoszą nam pracowite owady. ABO

Umowy dotyczące przekazania pszczelarzom pomocy podpisano 26 maja w siedzibie samorządu województwa.

PRYSMAKI W BIAŁOŚLIWIU

69 kół gospodyń wiejskich z całego regionu przyjechało 28 maja do Białośliwia, by walczyć w finale konkursu „Przysmaki z wielkopolskich sadów”. Panie musiały przygotować najlepszą potrawę regionalną z jabłkiem, a następnie ze śliwką. Przedsięwzięcie miało na celu promowanie owoców pochodzących z wielkopolskich sadów, ale też podkreślenie wagi działalności KGW i tradycji kulinarnej przekazywanej z pokolenia na pokolenie. W obu kategoriach wyłoniono po 10 zwycięskich kół (ich pełna lista jest dostępna na stronie www.umww.pl), którym nagrody wręczyli wicemarszałek Krzysztof Grabowski, wiceprzewodniczący sejmiku Jarosław Maciejewski i wójt Białośliwia Krzysztof Rutkowski. Organizatorami konkursu były samorząd województwa i Gminny Ośrodek Kultury w Białośliwiu. ABO

Jak idzie budowa obwodnicy?

Trwa jedno z największych i najdroższych przedsięwzięć drogowych samorządu województwa: budowa obwodnicy Gostynia.

Powstające obejście drogowe miasta o długości 8,4 km rozpoczyna się na skrzyżowaniu z trasą powiatową Gostyń – Krajewice, a kończy na skrzyżowaniu z szosą powiatową Gostyń – Smogorzewo. Zakończenie inwestycji zaplanowano na sierpień 2023 r.

To obecnie najdroższe przedsięwzięcie drogowe regionalnego samorządu, koordynowane przez Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu. Warto zaznaczyć, że obwodnica Gostynia wpisuje się w jeszcze większe zadanie, czyli realizowaną przez kilka lat modernizację drogi nr 434, prowadzącą z Poznania przez Śrem do Rawicza.

– Wartość inwestycji wynosi niemal 130 mln zł, z czego ponad 100 mln to dofinansowanie unijne z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Ope-

Budowa obwodnicy Gostynia kosztuje niemal 130 mln zł.

racyjnego 2014+, a reszta to wydatek z budżetu regionu – podkreślił wicemarszałek Wojciech Jankowiak, który na początku maja wizytował budowę wraz z marszałkiem Markiem Woźniakiem.

– Czekał na ten moment dość długo, ale jesteśmy w tej chwili na etapie konkretnych prac budowlanych i widzimy już pierwsze efekty. Ta inwestycja jest ważna zwłaszcza z punktu widzenia

mieszkańców Gostynia, bo wiemy, jak ogromne jest natężenie ruchu ciężarowego w mieście – mówił Marek Woźniak. – Cieszy również to, że naszym śladem poszła Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, budująca obwodnicę na drodze krajowej nr 12. Za jakiś czas te dwie drogi zostaną spięte w jeden węzeł, co znacząco zmniejszy tranzyt TIR-ów przez miasto. RAK

Oni są wzorem gospodarowania

Poznaliśmy laureatów kolejnej edycji samorządowego konkursu Wielkopolski Rolnik Roku.

Elżbieta i Tomasz Jazdon – Zakrzewo, gmina Siedlec; Grażyna i Hieronim Gryczyński – Latalice, gmina Pobiedziska; Sylwia i Piotr Zawiasa – Kłotyldów, gmina Mycielin; Elżbieta i Józef Kurzawa oraz Renata i Krzysztof Kurzawa – Wichertów, gmina Przykona; Marlena i Mariusz Wiza – Skokówko, gmina Borek Wielkopolski; Magdalena i Bartosz Przybylscy – Kędzierzyn, gmina Niechanowo; Tomasz Leszczyński – Łązek, gmina Kłodawa; Krystyna i Piotr Mizerni – Nowy Czarnków, gmina Kramsk; Beata i Mariusz Nowaczy – Brzezie, gmina Gostyń; Izabela i Zbigniew Stajkowski – Michalca, gmina Klecko – to laureaci XXI edycji konkursu Wielkopolski Rolnik Roku.

W organizowanym od dwóch dekad przez samorząd województwa konkursie mogą uczestniczyć rolnicy, którzy prowadzą gospodarstwo rolne od co najmniej 7 lat i są producentami: rolniczych surowców i żywności nieprzetworzonej oraz przetworzonej, warzyw, owoców i roślin ozdobnych, materiału

Laureaci konkursu za 2021 rok z wicemarszałkiem Krzysztofem Grabowskim i przewodniczącym konkursowej kapituły prof. Grzegorzem Skrzypczakiem.

hodowlanego i zarodowego, materiału siewnego i szkółkarskiego, wikliny, trzciny, roślin leczniczych i innych.

Laureaci otrzymują tytuł Wielkopolskiego Rolnika Roku, statuetkę Siewcy,

a także nagrodę finansową – od bieżącego roku jest to 15 tysięcy złotych.

Przez te lata ocenie poddało się ponad 1300 rolników, a laureatów wyłoniono już ponad dwustu. W ostatniej

edycji do rywalizacji przystąpiło 45 gospodarstw.

Oceniający zakwalifikowali do konkursu 20 gospodarzy, którzy prezentowali wyjątkowo wysoki poziom produkcji rolniczej, stosowa-

wali nowoczesne technologie, odznaczeni dobrą organizacją pracy, wysoką estetyką gospodarstw, uzyskiwali wysokie efekty ekonomiczne, przejawiali troskę o środowisko naturalne. Nominowa-

nych – a następnie zwycięską dziesiątkę – zaprezentowano podczas gali finałowej, która odbyła się 5 czerwca w Sali Ziemi MTP, z udziałem wielkopolskich środowisk rolniczych i zaproszonych gości, m.in. parlamentarzystów oraz radnych województwa.

– Spotkaliśmy się tu, by podziękować wszystkim wielkopolskim rolnikom za trud ich pracy. Możemy być z was dumni, bo jesteście najlepsi, także w kraju i Europie – podkreślał podczas gali wicemarszałek Krzysztof Grabowski, który przywołał również pamięć o zmagających się z wojną Ukraincach, w tym tamtejszych rolnikach.

W tym roku po raz pierwszy przyznano osobne wyróżnienie w postaci nagrody specjalnej dla rolnika za szczególne osiągnięcia, wkład i zaangażowanie w rozwój działalności rolniczej na terenie województwa wielkopolskiego. Pierwszym laureatem został Jan Chlasta (nagrodę odebrał wspólnie z żoną Bronisławą), który od... 69 lat prowadzi gospodarstwo rolne w Nowych Skalmierzycach w powiecie ostrowskim. ABO

Nagrodzeni za hackathon

Wielkopolsko-brandenburski projekt „Hackathon Partnerstwa Odry – innowacyjny razem przeciwko pandemii” wyróżniono w konkursie PAP.

Województwo wielkopolskie otrzymało nagrodę w konkursie Serwisu Samorządowego PAP „Innowacyjny Samorząd”, w którym nagradzane są stosujące nowinki gminy, miasta, powiaty i województwa.

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego doceniono m.in. za „zastosowanie nowego, autorskiego mechanizmu wsparcia rozwoju, konstruowanie pomysłów i wyzwań w obszarze współpracy międzynarodowej, promowanie nowego modelu współpracy Urzędu Marszałkowskiego ze środowiskiem akademickim i biznesowym przy wdrażaniu innowacyjnych pomysłów”. RAK

BAŚNIOWY KONKURS

Diabliny, Cruelle De Mon i inne postaci znane z popularnych kreskówek królowały na scenie Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Konińcu. 29 maja odbył się tam zorganizowany przez tę placówkę konkurs kosmetyczny makijażu i stylizacji „Postać z Baśni”. Wygrała Aleksandra Musiałek z modelką Aleksandrą Cichowlas z WSKZiU nr 1 w Poznaniu. Konińskie WSKZiU to jedna z kilku takich samorządowych szkół w regionie, oferujących zdobycie zawodu m.in. technika usług kosmetycznych. ABO

Inwestycje z unijnym wsparciem

Studio audio-video, plac 1 Maja w Choczu i dokumentacja projektowa na węzły przesiadkowe dla północnej (kolejowej) obwodnicy towarowej Poznania – to zadania, które zyskały dofinansowanie z UE.

26 maja przy ul. Głogowskiej w Poznaniu zainaugurowała działalność eN Studios, najnowocześniejsze w regionie miejsce dla branży kreatywnej, rozwijane przez Collegium Da Vinci. To m.in. 300-metrowe studio audio do nagrań i produkcji filmowo-telewizyjnych oraz 120-metrowe studio fotograficzne.

Na niemal 4500 m² przestrzeni unikatowe rozwiązania na skalę Europy znajdują dla siebie przedstawiciele branży gamingowej, audio czy foto i video, technologii kreatywnych i interaktywnych.

– To jeden z ważniejszych projektów, które finansujemy z powierzonego nam budżetu UE. Na dzisiaj jest ich już 3600, a wartość dofinansowania unijnego dla nich przekroczyła w skali Wielkopolski kwotę 10 mld zł – powiedział marszałek Marek Woźniak, który uczestniczył w otwarciu nowego obiektu. – To przedsięwzięcie jest rzeczywiście wyjątkowe. Jego wartość to ponad 30 mln zł,

a dofinansowanie unijne stanowi 17 mln zł. Dzięki temu powstała dobra przestrzeń dla kreacji.

Trzy dni wcześniej, 23 maja, marszałek podpisał umowę z burmistrzem Marianem Wielgosikiem na unijne dofinansowanie projektu rewitalizacji placu 1 Maja w Choczu. Wartość ponad 4 mln zł przedsięwzięcia samorząd województwa wsparł kwotą 2,3 mln zł z WRPO 2014+.

kami tych miast i poprawiają jakość życia mieszkańców – mówił Marek Woźniak.

Z kolei 6 czerwca marszałek w towarzystwie wicemarszałka Wojciecha Jankowiaka podpisał umowę z zastępcą prezydenta Poznania Mariuszem Wiśniewskim na dofinansowanie z UE dokumentacji dla projektu węzłów przesiadkowych dla północnej (kolejowej) obwodnicy towarowej Poznania i ich in-

Poznań otrzyma blisko 6,3 mln zł z WRPO 2014+ na przygotowanie projektu budowy 8 zintegrowanych węzłów przesiadkowych

Dzięki wsparciu z UE powstało przyjazne miejsce do spotkań i integracji mieszkańców, a w miasteczku brakowało wcześniej takiej przestrzeni.

– Cieszę się, że ten spory front rewitalizacyjny występuje w całym województwie. Staram się podpisywać jak najwięcej umów związanych z rewitalizacją, ponieważ odnowione miejsca są wizytów-

tegracji z transportem zbiorowym. Miejski samorząd realizuje ten projekt w partnerstwie z gminami (Swarzędz, Suchy Las, Czerwonak) oraz z powiatem poznańskim.

Poznań otrzyma blisko 6,3 mln zł z WRPO 2014+ na przygotowanie projektu budowy 8 zintegrowanych węzłów przesiadkowych, rozmieszczonych wzdłuż wspomnianej obwodnicy miasta. RAK

Strażacka wizyta

Goście zapoznali się m.in. z systemem kształcenia i funkcjonowania PSP.

Strażacy z Mołdawii przyglądali się funkcjonowaniu służb pożarniczych.

W maju Wielkopolskę odwiedzili mołdawscy samorządowcy. Towarzyszyli im tamtejsi strażacy ochotnicy.

Podczas spotkania z gośćmi wicemarszałek Krzysztof Grabowski przypomniał o zaangażowaniu Wielkopolski w pomoc dla rozwoju OSP w Mołdawii i ubiegłoroczne przekazanie samochodu pożarniczego ze Stawiszyna do Sireti. Przedstawił funkcjonowanie OSP w Polsce oraz działania samorządu województwa na tym polu. Delegacja z Mołdawii odwiedziła też poligon Szkoły Aspirantów oraz dwie jednostki PSP w Poznaniu. Zapoznała się też z systemem kształcenia kadr oraz funkcjonowaniem służb pożarniczych. 8 maja Mołdawianie wzięli udział w regionalnych obchodach Dnia Strażaka w Stawiszynie. ABO

O poszukiwaniu zielonego wodoru

Wielkopolska chce być liderem w rozwoju technologii związanych z pierwiastkiem H₂, stawia na odnawialne źródła energii i dąży

Piotr Ratajczak

17 i 18 maja przedstawiciele biznesu, świata nauki, politycy i samorządowcy, ale także uczniowie i studenci debatowali na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich podczas I Środkowoeuropejskiego Forum Technologii Wodorowych „H2POLAND”.

Na pierwsze w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej kompleksowe wydarzenie poświęcone sprawom wodorowym zarejestrowało się aż 1500 uczestników, z czego 150 osób to uczniowie i studenci biorący udział w imprezie towarzyszącej forum – festiwalu „Nauka dla wodoru”. Regionalny samorząd jako gospodarz przedsięwzięcia był jednocześnie partnerem Grupy MTP w jego organizacji.

Pierwiastek H₂ był odmienny przez wszystkie przypadki, zarówno podczas licznych konferencji i debat, jak i prezentowany w ofercie wystawców gotowych na innowacyjny biznes.

Wśród prelegentów pojawili się znani politycy, naukowcy, samorządowcy, ludzie biznesu. To m.in. przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen (fragment jej przekazu do uczestników konferencji – w ramce poniżej), ambasador Japonii w Polsce Akio Miyajima, ambasador Republiki Korei Południowej Hoon-min Lim, minister gospodarki, pracy i energii z Brandenburgii Jörg Steinbach.

W obronie klimatu

„Jaką przyszłość w Europie ma wodor?” „Zeroemisyjne

Na pierwsze w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej kompleksowe wydarzenie poświęcone sprawom wodorowym zarejestrowało się aż 1500 uczestników.

rolnictwo”, „Wodorowy wyścig...”, „Czy wodor może wygrać wybory?”, „Jak to może funkcjonować bez strat” – to zaledwie kilka spośród tytułów konferencji i paneli towarzyszących wydarzeniu.

Z jednej strony w Poznaniu poszukiwano bowiem nowatorskich sposobów na produkcję zielonego wodoru, lepszych systemów magazynowania i transportu energetycznego pierwiastka czy szybszej komercjalizacji i upowszechnienia tej dość drogiej jeszcze technologii, a z drugiej strony wydarzenie było odpowiedzią na potrzebę popularyzowania wiedzy dotyczącej rozwiązań nisko- i zeroemisyjnych.

Samorząd województwa od kilku lat wspiera rozwój gospodarki wodorowej, która wpisuje się w koncepcję Eu-

ropejskiego Zielonego Ładu.

– Spoglądamy na perspektywę wodorową jako na jeden z elementów obrony klimatu globalnego. Jego zmiany to największe zagrożenie, które może skończyć się katastrofą dla ludzkości. Każde działanie, które prowadzi do tego, aby tej katastrofy w jakiś sposób uniknąć, jest potrzebne – mówił podczas otwarcia forum „H2POLAND” marszałek Marek Woźniak.

– Dla nas, jako regionu, który ma w swojej przestrzeni plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej, kwestia wodoru doskonale w te działania się wpisuje. Uważamy, że wodor jest szansą na rewolucję w energetyce, opartą w naszym przypadku głównie o węgiel brunatny.

Podobnie jest zresztą na całym świecie.

Zamiast ropy i węgla

Wiele państw nadal czerpie energię głównie z paliw kopalnych: węgla, gazu i ropy, wykorzystując te surowce w elektrociepłowniach. Ciężki przemysł, ogrzewanie domów, instytucji i firm; paliwo do samolotów, pociągów czy aut; prąd w gniazdku – wszędzie tam potrzeba energii oraz paliwa, aby ją wytworzyć.

Przed laty głoszono tezę, że zasoby paliw kopalnych skończą się w XXI wieku, ale biznes i nauka są w stanie kopnąć głębiej, szukać nowych złóż dalej (np. w Arktyce) czy wprowadzać nowoczesne technologie (np. szczelinowanie gazu łupkowego). Problem polega na tym, że wraz z rozwojem cywilizacyjnym i wzrostem liczby ludności cały świat potrzebuje i zużywa globalnie więcej energii.

Skąd ją wziąć?

Można nadal z węgla, gazu i ropy, ale niesie to za sobą kilka ryzyk. Po pierwsze ich wydobycie przyczynia się do zmian klimatu (duża emisja CO₂, zanieczyszczenia z powodu awarii tankowców z ropą, katastrofy w kopalniach itp.). Po drugie od kilku lat gwałtownie rosną ceny tych surowców na światowych rynkach. Po trzecie – agresja Rosji na Ukrainę, tzw. szantaż gazowy Putina (żądanego płatności za surowiec w rublach), a także unijne i światowe sankcje handlowe nakładane na Federację Rosyjską spowodowały, że gaz i ropa ze wschodu są teraz Niemile widziane przez polityków i opinię publiczną.

Atom czy wodor?

Innym rozwiązaniem jest energia z OZE: fotowoltaiki,

wiatraków, elektrowni wodnych, ale ona nie zaspokoi (choćby ze względu na zróżnicowane warunki atmosferyczne) całych potrzeb energetycznych danego regionu czy kraju.

Pozostaje dość drogi atom (przoduje w nim Francja, Niemcy po awarii w japońskiej elektrowni w Fukushima zamierzali się z tej technologii wycofać, a w Polsce plany jej budowy są jeszcze dość odległe) albo wodor. Największy problem z tym pierwiastkiem polega obecnie na tym, że dziś większość jego światowej produkcji stanowi tzw. szary wodor, pozyskiwany... z gazu ziemnego lub węgla.

Nasza przyszłość to zatem zielony wodor (wytwarzany dzięki OZE) i m.in. o tym debatowano w Poznaniu.

– Forum „H2POLAND” ma charakter symboliczny, wpisując się w trudny czas, kiedy dostawy paliw kopalnianych są uzależnione od sytuacji geopolitycznej. Wodor nie jest tylko marzeniem o przyszłości, musimy o nim rozmawiać już dziś – podkreślił prezes zarządu MTP Tomasz Kobierski.

Zielony wodor coraz mocniej przenika do świadomości społeczeństw jako nośnik energii w niedalekiej przyszłości. Ten trend stopniowo się rozwija (barierą są na razie wysokie ceny i kłopoty z transportem czy magazynowaniem), ale za kilka lat ma szansę zrewolucjonizować rynek energii.

Wodorowa rewolucja zmieni nie tylko wiele gałęzi polskiej i światowej gospodarki (przemysłu, transportu, energetyki, logistyki, handlu itp.), ale również nasze życie (powstaną osiedla zasilane wodorem, stacje tankowania

UNIEZALEŻNIĆ EUROPĘ OD ROSJI

– Zielony wodor jest niezbędny, aby położyć kres uzależnieniu Europy od niepewnego i niebezpiecznego dostawcy, jakim jest Rosja – stwierdziła przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen, zwracając się w specjalnym przekazie wideo do uczestników I Środkowoeuropejskiego Forum Technologii Wodorowych „H2POLAND” w Poznaniu. Przewodnicząca podkreśliła, że Wielkopolska od 2018 r. podejmuje działania, by stać się jedną z pierwszych dolin wodorowych w Europie. – Wasz plan w perspektywie do 2030 r. już przynosi efekty. Widzimy, jak konsekwentnie powstaje cały ekosystem: elektrownie opalane węglem są zastępowane przez energię słoneczną, wiatrową i biomasę. Czysta energia z OZE jest następnie przekształcana w zielony wodor, a ten pierwiastek służy z kolei do zasilania przemysłu ciężkiego czy ogrzewania domów, jak na innowacyjnym osiedlu w Pile – dodała Ursula von der Leyen, zwracając też uwagę na plany budowy w Polsce nawet stu (zasilanych wodorem) autobusów rocznie.

Forum towarzyszył festiwal „Nauka dla wodoru”.

i szansie na energetyczną rewolucję

do neutralności klimatycznej – m.in. o tym dyskutowano w Poznaniu podczas majowych targów „H2POLAND”.

Wizualizacja stacji do tankowania wodoru to jedna z wielu ofert, które zaprezentował biznes.

Wielkopolską reprezentowali marszałek Marek Woźniak i Jacek Bogusławski z zarządu województwa.

nim aut, pociągów, autobusów itd.).

– Do 2025 roku, inwestując w ten sektor około 2 mld zł, możemy mieć w Polsce około 500 autobusów wodorowych, 32 stacje tankowania, elektrolizatory o mocy 50 MW – wyliczał prof. Paweł Fuć z Wydziału Inżynierii Lądowej i Transportu Politechniki Poznańskiej. – Gdybyśmy zainwestowali 14 mld zł, to do 2032 r. mielibyśmy odpowiednio: 1500 autobusów napędzanych H₂, 150 stacji tankowania i elektrolizatory o mocy 260 MW.

Wielkopolska liderem

– Jako samorząd województwa jesteśmy aktywni we wspieraniu rozwoju gospodarki wodorowej, bo to obiecująca perspektywa. Jeśli chcemy dotrzeć do poziomu światowego lidera, musimy działać tu i teraz. Dlatego współpracujemy w ramach powołanej przez nasz region Wielkopolskiej Plat-

formy Wodorowej, która zrzesza biznes, naukę, samorządy i środowiska obywatelskie – podkreślał marszałek Marek Woźniak. – Od 2021 r. nie ustajemy też w staraniach na rzecz powołania Wielkopolskiej Doliny Wodorowej, która pozwoli nam wzmocnić pozycję województwa jako istotnego gracza w tworzonego przemysłu wodorowym.

Według ambasadora Japonii Akio Miyajimy zastosowanie technologii wodorowych powinno doprowadzić do rozwiązania wielu dzisiejszych problemów: – Myślę, że Wielkopolska i Polska będą w tym zakresie wprowadzać innowacje, które zostaną następnie wykorzystane także w innych państwach.

– Obecnie największym wyzwaniem jest transport wodoru i logistyka. Chodzi o to, by znaleźć ekonomiczny sposób na dostarczenie wodoru z miejsca produkcji do miejsca zużycia – mówił Andreas Golombek z firmy

Go&management. – Rozwiązaniem jest wykorzystanie do transportu pierwiastka gazociągów, po ich wcześniejszej modernizacji i dostosowaniu do wymogów bezpieczeństwa.

Eksperti wskazują, że za 2-3 lata pojawi się możliwość transportu sprężonego wodoru (jak w przypadku gazu LNG), funkcjonują już specjalne kontenery do transportu H₂, obok istniejących stacjonarnych stacji pojawiają się mobilne punkty do tankowania pierwiastka itp. Gwałtowny rozwój tej branży spowoduje też spadek cen, likwidując jedną z obecnych barier.

– Samorządy też mają narzędzia do rozwoju tej technologii. W kilku miastach Holandii wprowadzono np. zakaz używania maszyn budowlanych z silnikami Diesla – dodał Andreas Golombek. – Wkrótce koparki, śmieciarki czy inne maszyny będą napędzane tylko ekologicznym paliwem.

– Regiony i miasta mogą odegrać ważną rolę w przejściu na zieloną energię w Europie. Chcemy wyznaczyć kierunek zmian gospodarczych oraz wspomóc działania biznesu i nauki, przekładając tym samym globalne ambicje na lokalne działania – stwierdził z kolei, otwierając panel „Wodór szansą dla MŚP”, Jacek Bogusławski z zarządu województwa.

– Pamiętamy też o edukacji młodego pokolenia. Z myślą o uczniach i studentach realizujemy projekt „Szkoły wodorowej”, który wspiera nauczycieli w przekazywaniu wiedzy z tego zakresu gospodarce.

Czas na dolinę z H₂

Rozwój oparty o technologie wodorowe nie powinien odbywać się w sposób rozproszony, a raczej skoordynowany. Stąd pomysł stworzenia doliny wodorowej, która na działalność i podejmowane inicjatywy (koordynację współpracy nauki i biznesu,

badania, ekspertyzy, wyznaczenie trendów) mogłaby uzyskać wsparcie z funduszy unijnych.

Zgodnie z polskimi i unijnymi planami strategicznymi doliny wodorowe mają odegrać kluczową rolę w procesie tworzenia się gospodarki opartej o H₂, integracji sektorów, transformacji klimatycznej przemysłu oraz budowie infrastruktury.

Doliny skoncentrują popyt oraz podaż i obejmą innowacyjne przedsięwzięcia przemysłowe, projekty inwestycyjne o dużej, wieloletniej skali, co ma doprowadzić do osiągnięcia tzw. masy krytycznej technologii, wiedzy, badań i biznesu. To w efekcie pozwoli stworzyć samowystarczalny ekosystem gospodarki wodorowej. I choć dziś te slogany brzmią jak fantazy, eksperci są zgodni: nie ma ucieczki przed technologią wodorową.

H₂ będzie miał istotne znaczenie podczas rewolucji energetycznej i w procesie ob-

niżania emisyjności najważniejszych działów gospodarki, zwłaszcza ciężkiego przemysłu, transportu, energetyki i ciepłownictwa, które – zdaniem naukowców – zostaną głównym beneficjentem technologii wodorowych.

Wielkopolska Dolina Wodorowa z powodzeniem mogłaby funkcjonować m.in. w oparciu o istotnego gracza w naszym regionie, jakim jest ZE PAK SA. Stąd starania samorządu województwa, by wykorzystać pierwiastek H₂ w procesie odchodzenia od węgla i transformacji wschodniej Wielkopolski.

Nowe i ekologiczne źródła energii, jej szybkość, efektywny i bezpieczny transport (dla przemysłu i gospodarstw domowych) to jednocześnie wyzwanie i szansa na technologiczny skok w przyszłość.

Wodorowy pociąg właśnie ruszył i to od nas w znacznym stopniu zależy, czy do niego wsiądziemy, czy też pozostaniemy – jako region – tylko biernym obserwatorem. ■

WODÓR WKRACZA NA LOTNISKO

Port Lotniczy Poznań-Ławica zmniejszy swój ślad węglowy. Pierwszym krokiem w procesie dekarbonizacji jest specjalna umowa (zawarta z firmą TÜV SÜD Polska podczas konferencji „H2POLAND”), w efekcie której lotnisko będzie pozyskiwać energię z fotowoltaiki, a nadwyżkę wykorzystywać do produkcji zielonego wodoru. Najpierw panele wyprodukują energię ze słońca, która w wyniku elektrolizy zgromadzonej wody opadowej (pochodzącej z powierzchni utwardzonych lotniska), zamieni się w zielony wodór. Inwestycja ruszy jeszcze w tym roku, a do jej realizacji wykorzystane będą eurofundusze z WRPO 2014+.

– Dzięki ekspertom dobierzemy odpowiednią technologię, a produkowany przez nas wodór będzie posiadał odpowiedni certyfikat jakości – mówi Marcin Drzycimski, dyrektor strategii i rozwoju Portu Lotniczego Poznań-Ławica. – Krok w stronę produkcji zielonego wodoru to przyszłość, która jest nieunikniona. Cieszy fakt, że lotnisko wybrało drogę prowadzącą do dekarbonizacji – dodaje Mieczysław Obiedziński, prezes zarządu TÜV SÜD Polska.

Na targi przyjechał autobus wodorowy z Autosanu.

SAMORZĄDOWCY O PIERWIASTKU

W przeddzień targów wodorowych „H2POLAND” marszałek Marek Woźniak i Jacek Bogusławski z zarządu województwa spotkali się w UMWW z marszałkami oraz przedstawicielami województw dolnośląskiego, małopolskiego, mazowieckiego, podkarpackiego, pomorskiego i śląskiego – regionów, które wspierają powstanie dolin wodorowych oraz chcą realizować wspólne projekty.

– Pojęcie doliny wodorowej pojawia się w strategiach, zarówno europejskiej, jak i polskiej. Trudno jednak doszukać się w tych dokumentach precyzyjnego określenia, czym powinna być taka dolina, jaką przyjąć jej formę organizacyjną. Istotnym jest więc uregulowanie tej kwestii w formie prawnej – powiedział Marek Woźniak.

Regiony są ważnymi uczestnikami powstającego ekosystemu wodorowego, w tym również dolin. Dlatego ich głos jest istotny przy tworzeniu regulacji prawnych oraz montażu instrumentów finansowych i pozafinansowych, które łącznie stworzą dobre podstawy dla rozwoju gospodarki wodorowej w Polsce.

FOT. ZŁ. ARTUR BOIŃSKI

Przed budynkiem Collegium Minus UAM można przysiąść na ławeczce obok Heliodora Święcickiego.

Rektor na ławeczce

O Heliodorze Święcickim – zasłużonym lekarzu i współorganizatorze nauki poznańskiej – jest za cicho.

Marek Rezler

W dziejach Wielkopolski pojawiło się wiele postaci, które mimo wielkich zasług nie utrwały się na stałe w świadomości mieszkańców regionu. Działacze ci wykonali wręcz mrówczą pracę, ale pozostają w cieniu jednego, dwóch sztandarowych bohaterów i nawet dziś nie zawsze są kojarzeni z przełomowymi wydarzeniami w dziejach Polski i regionu. W dwudziestolecu międzywojennym takimi wielkimi zapomnianymi, usuniętymi w cień, byli pierwszy polski prezydent miasta Poznania Jarogniew Drwęski oraz współzałożyciel i pierwszy rektor Uniwersytetu Poznańskiego profesor Heliodor Święcicki. Podczas gdy postać Drwęskiego powoli zaczęła się przebijać do świadomości Wielkopolan, o zasłużonym lekarzu i współorganizatorze nauki poznańskiej nadal jest za cicho.

Uczeń

Urodził się 3 lipca 1854 roku w Śremie, był synem miejscowego lekarza, Tadeusza Święcickiego i Doroty z Korytowskich. W rodzinnym mieście ukończył szkołę powszechną, a potem, w 1873 roku, znane i zasłużone gimnazjum. Jak przystało na młodego ucznia – polskiego patriotę, był aktywnym członkiem Towarzystwa Tomasza Zana.

Poszedł w ślady ojca. Podjął studia lekarskie na uniwersytecie we Wrocławiu, które ukończył w 1877 roku; uzyskał doktorat z medycy-

ny i chirurgii za rozprawę na temat pielęgnowania i chorób dzieci u starożytnych Greków. Nie zerwał kontaktu ze swoim macierzystym środowiskiem, działał w Towarzystwie Literacko-Słowiańskim.

Lekarz

Zgodnie z ówczesną praktyką, nie pracował tylko w jednej miejscowości – w latach 1879-1883 specjalizował się w dziedzinie ginekologii i położnictwa w Lipsku, Dreźnie, Berlinie, Jenie oraz Erlangen.

Wreszcie, w 1883 roku na stałe osiadł w Poznaniu, gdzie obok kontynuowania prywatnej praktyki pracował jako asystent w Zakładzie Położniczym św. Elżbiety, przy dzisiejszej ulicy Jarochońskiego. Przy ulicy Berlińskiej (dziś 27 Grudnia) założył własną klinikę położniczą, którą 17 października 1887 r. przeniósł na drugie piętro Pałacu Działyńskich przy Starym Rynku; tam też zamieszkał z żoną.

Działacz

Jak wiele osób z kręgu wielkopolskiej inteligencji, Heliodor Święcicki nie ograniczał swojej aktywności do pracy zawodowej. Działał m.in. w Poznańskim Towarzystwie Pomocy Naukowej. W latach 1883-1887 pracował tam jako bibliotekarz, był przewodniczącym komitetu PTPN (1885-1904), redaktorem „Roczników PTPN” (1888-1903), a później „Nowin Lekarskich” – pisma o tematyce medycznej (istniejącego do dziś), które było periodykiem wydawnictwa Lekarskiego Towarzystwa. Wreszcie w 1911 roku został wiceprezesa, a w 1915 – prezesem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

Na tym nie koniec. Heliodor Święcicki zaangażowany był w pracę Towarzystwa Dobroczynności św. Wincentego à Paulo i rady nadzorczej „Dziennika Poznańskiego”. Nie pozostawał jedynie chłodnym, rzeczowym lekarzem, ograniczającym swą aktywność do wykonywania pracy zawodowej. W owym czasie w dobrym tonie było rozwijanie działalności społecznej, zwłaszcza dobroczynnej. Przez szereg lat we własnym zakresie opiekował się polską biedotą, otaczając ją pomocą materialną i zapewniając dostęp do książek w języku polskim. Jako pierwszy wśród polskich lekarzy dążył do powołania instytucji pielęgniarki środowiskowej.

Naukowiec

Dużo też pisał i publikował, był autorem prawie dwustu artykułów

Od 1946 roku szczątki profesora spoczywają w Krypcie Zasłużonych Wielkopolan w kościele pw. św. Wojciecha w Poznaniu.

Rząd pruski przyznał mu tytuł profesora, co było wielką rzadkością w przypadku osoby polskiego pochodzenia. Był wtedy najbardziej utytułowanym i uznanym Polakiem w kręgach medycznych Cesarstwa Niemieckiego

i rozpraw naukowych z zakresu etologii (badania przyczyn chorób), leczenia schorzeń ginekologicznych oraz anatomii i patologii ogólnej. Jednak najsłynniejszą i bodaj najbardziej oryginalną była wydana w 1911 roku w Poznaniu rozprawa „O estetyce w medycynie”. Zajmował się także filozofią medycyny i należał do polskiej szkoły filozofii medycyny.

Z czasem Heliodor Święcicki uzyskał silną pozycję w medycznym środowisku naukowym. Był członkiem licznych krajowych i zagranicznych towarzystw lekarskich i naukowych, a także członkiem Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie.

Rok 1900 był swoistym ukoronowaniem naukowych zasług Heliodora Święcickiego: otrzymał tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, a dwa lata później – w uznaniu jego wiedzy i osiągnięć – rząd pruski przyznał mu tytuł profesora, co było wielką rzadkością w przypadku osoby polskiego pochodzenia. Był wtedy najbardziej utytułowanym i uznanym Polakiem w kręgach medycznych Cesarstwa Niemieckiego – i nie tylko.

Rektor

Naturalną więc kolejną rzeczą, już w burzliwych dniach rewolucji i Powstania Wielkopolskiego pod koniec 1918 roku, profesor Heliodor Święcicki zabiegał o powołanie polskiego uniwersytetu w Poznaniu, a wkrótce, obok prof. Józefa Kostrzewskiego, ks. dr. Stanisława Kozierowskiego i doc. Michała Sobieskiego, utworzył Komisję Uniwersytecką.

Uwieńczeniem tych działań był dzień 5 kwietnia 1919 roku, gdy profesor Heliodor Święcicki objął funkcję rektora nowo utworzonej Wszechnicy Piastowskiej – wkrótce Uniwersytetu Poznańskiego. Był to okres intensywnej pracy organizacyjnej, związanej ze strukturą powstającej uczelni i z doбором kadry, której w Wielkopolsce (głównie w wyniku celowej działalności władz zaborczy) prawie nie było. Profesor Święcicki kierował uczelnią przez cztery kolejne lata. Równocześnie zaś nie zaniedbywał aktywności społecznej, w 1921 r. powołał fundację „Nauka i Praca”, mającą na celu wspieranie polskich uczonych i młodzieży z terenu całego kraju. Miał opinię zasłużonego lekarza, a przy tym był osobą szanowaną i popularną w mieście, choć o uznanie zasług raczej nie zabiegał.

Nie był obojętny na wydarzenia krajowe; w 1920 roku Święcicki stał na czele Komitetu Obrony Narodowej Województwa Poznańskiego w Poznaniu.

Heliodor Święcicki zmarł w wyniku choroby serca 12 października

1923 roku w Poznaniu; powszechnie, zwłaszcza w poznańskim środowisku akademickim, był żalowany. Początkowo został pochowany w grobowcu rodzinnym na cmentarzu przy parafii św. Marii Magdaleny przy ul. Bukowskiej (tzw. Nowomarcińskim) w Poznaniu, zaś 14 listopada 1946 roku szczątki profesora przeniesiono do Krypty Zasłużonych Wielkopolan w kościele pw. św. Wojciecha w Poznaniu. Tam pierwszy rektor Uniwersytetu Poznańskiego spoczywa do dzisiaj. Dodajmy, że w 1923 roku wydano medal autorstwa Jana Wysockiego przedstawiający budynki uniwersytetu i postać pierwszego rektora uczelni.

Heliodor Święcicki 13 lipca 1921 został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski – za zasługi położone dla Rzeczypospolitej Polskiej na polu nauki i pracy obywatelskiej, a później, jako jedna z pierwszych piętnastu osób odznaczonych Orderem Odrodzenia Polski, otrzymał Krzyż Komandorski z Gwiazdą – niestety, już pośmiertnie (31 grudnia 1923).

Patron

Profesor Święcicki jest w Poznaniu upamiętniony w wielu miejscach. Wewnątrz Collegium Minus UAM, siedziby rektora uczelni, znajdują się tablica pamiątkowa (autorstwa Marcina Rożka) i popiersie, a przed wejściem jest ławeczka z postacią ukazanego lekarza. Dodajmy, że z okazji odsłonięcia tego oryginalnego pomnika wydano tzw. heliodory – monety pamiątkowe. W rodzinnym Śremie imię H. Święcickiego nosi miejscowa biblioteka publiczna, a przy wejściu jest tablica z profilem uhonorowanej osoby. W kaplicy św. Antoniego kościoła pw. św. Wojciecha w Poznaniu odsłonięto epitafium profesora. W Poznaniu imię H. Święcickiego nosi szpital kliniczny – dawny szpital diakonisek przy ul. S. Przybyszewskiego, a od czerwca 2018 roku nazwę Collegium Heliodora Święcickiego nosi dawne Collegium Chemicum przy ulicy Grunwaldzkiej, a obok prostopadle prowadzi ku targom uliczka nosząca imię zasłużonego lekarza. Równocześnie zaś nie zaniedbywał aktywności społecznej, w 1921 r. powołał fundację „Nauka i Praca”, mającą na celu wspieranie polskich uczonych i młodzieży z terenu całego kraju. Miał opinię zasłużonego lekarza, a przy tym był osobą szanowaną i popularną w mieście, choć o uznanie zasług raczej nie zabiegał.

Poza kręgami historyków medycyny i znawców historii Poznania przełomu wieków, profesor Heliodor Święcicki, jak wspomniano, nie należy do postaci szczególnie znanych. Miejmy nadzieję, że ławeczka przed Collegium Minus UAM uniwersytetu choć trochę przybliży postać jednego ze szczególnie zasłużonych Wielkopolan sprzed ponad stu lat. ■

Dobry zawód, dobra przyszłość

Dlaczego warto skorzystać z bogatej oferty edukacyjnej ośmiu „marszałkowskich” szkół w Wielkopolsce?

Ruszył letni nabór do szkół prowadzonych przez samorząd województwa. To dobry moment, by wybrać któryś z oferowanych przez nie przyszłościowych kierunków kształcenia.

Wielkopolskie samorządowe centra kształcenia zawodowego i ustawicznego działają w Gnieźnie, Koninie, Ostrowie Wielkopolskim, Poznaniu (nr 1 i nr 2), Rawiczu, we Wrześni i w Złotowie. Co wyróżnia te szkoły, poza wieloletnią tradycją kształcenia w zawodach medycznych i społecznych?

Od zarządzających placówkami można usłyszeć, że ich atuty to: bogata oferta atrakcyjnych kierunków nauczania i kursów zawodowych, nowoczesna baza dydaktyczna (doinwestowana w ostatnich latach dzięki wsparciu województwa), wyspecjalizowana kadra, wysoka zdawalność egzaminów. Ci, którzy wybrali naukę w WSKCKZiU, podkreślają często, że jest ona bezpłatna, możliwa w trybie dziennym lub zaocznym, dostępna dla młodzieży i doro-

ślących, a najzdolniejsi słuchacze otrzymują jednorazowe stypendia.

Wszystkie wymienione szkoły są ośrodkami egzaminacyjnymi dla zawodów, w których kształcą. Oznacza to, że absolwenci trafiają na rynek pracy gotowi do wykonywania zawodu – i to

najczęściej takiego, w którym dobrzy fachowcy są poszukiwani.

O jakich profesjach mowa? Wymieńmy: florysta, opiekun medyczny, technik masażysta, technik usług kosmetycznych, terapeuta zajęciowy, podolog, technik elektromedycyny, technik sterylizacji

medycznej, pracownik socjalny, fotograf, higienistka stomatologiczna, technik dentystyczny, asystentka stomatologiczna, asystent osoby niepełnosprawnej, technik archiwista, technik logistyki, technik spedytor, technik usług fryzjerskich, technik architektury krajobrazu, technik budownictwa, technik ochrony osób.

Ofertą WSKCKZiU powinni zainteresować się również ci, którzy szukają kwalifikacyjnych kursów zawodowych, kursów umiejętności zawodowych oraz innych form umożliwiających uzyskiwanie dodatkowych umiejętności.

Nie zawiodą się też ci, dla których ważne jest zaangażowanie placówek edukacyjnych w działalność na rzecz lokalnej społeczności. Podległe samorządowi województwa szkoły często organizują świąteczne kiermasze, działają na rzecz schronisk dla zwierząt, a zainteresowani uczniowie angażują się w wolontariat, biorą udział w zbiórkach dla chorych dzieci czy ostatnio na rzecz naszych sąsiadów z Ukrainy.

Na działkach, na działkach...

Po raz kolejny samorząd województwa wsparł finansowo potrzeby inwestycyjne wielkopolskich działkowców.

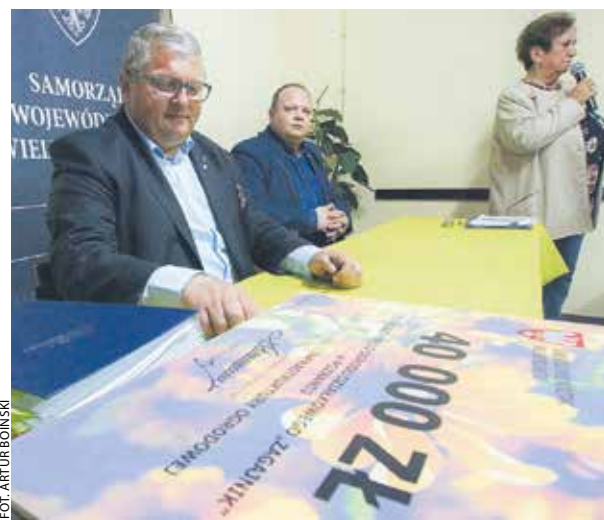
W Wielkopolsce jest ponad pół tysiąca ogrodów działkowych, z których korzysta około 100 tysięcy rodzin. Przez ostatnie trzy lata do 248 ROD-ów z regionu trafiło z budżetu województwa ponad 6 mln zł. W 2022 roku na ten cel przeznaczono ponad 2,1 mln zł.

– Społeczność działkowców z całej Wielkopolski udowodniła, że ogrody to wyjątkowe miejsca sprzyjające wy-

poczynkowi, realizacji pasji oraz integracji użytkowników tych miejsc. Wsparcie z budżetu województwa pozwala realizować zadania związane z budową sieci zaopatrzącej w wodę, oświetlenia alejek oraz ogrodzeń i bram – mówi wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

Pod koniec maja w wybranych ROD-ach w Sulmierzicach, Poznaniu, Kaliszu i Pile podpisano umowy z przedstawicielami ogrodów z całego regionu, którzy w tegorocznym naborze uzyskali samorządowe dotacje z budżetu województwa.

ABO

Podpisanie umów z działkowcami 24 maja w Poznaniu.

REKLAMA

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Wielkopolski
Fundusz Rozwoju
Spółka Samorządu Województwa Wielkopolskiego

Likwidujemy bariery w dostępie do kapitału

- tworzymy możliwości dla biznesu

Pożyczka ekspansja

Pożyczka regionalna

Ponad 4000 wspartych wielkopolskich podmiotów

Pożyczka hipoteczna

Pożyczka ekoenergetyczna

Pożyczka mieska

Pożyczka dokończ i spłać inwestycję mieską

Ponad 850 mln zł przeznaczonych na rozwój Wielkopolski

Poręczenia

Pożyczka obrotowa

Złe wieści dla piratów za kierownicą

Statystyki od lat wskazują nadmierną prędkość jako jedną z głównych przyczyn wypadków drogowych. Wielkopolscy policjanci otrzymali właśnie sześć laserowych mierników, które ostudzą zapał rajdowców.

Laserowy miernik prędkości ma możliwość rejestracji obrazu.

Wartość przekazanego policji sprzętu to ponad 250 tys. zł.

Działalność wielkopolskich wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego w zakresie poprawy bezpieczeństwa na drogach dotyczy wielu płaszczyzn. Oprócz szerokiej oferty edukacyjnej skierowanej do dzieci, młodzieży i seniorów, ośrodki z Kalisza, Konina, Leszna, Piły oraz z Poznania angażują się np. w doposażenie jednostek ochotniczej straży pożarnej i policji.

Lasery za ćwierć miliona

Ta ostatnia służba otrzymała właśnie nowy sprzęt. 24 maja w siedzibie Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu (w obecności wicemarszałka Wojciecha Jankowiaka, komendanta wojewódzkiego policji Piotra Mąki i jego zastępcy Sławomira Piekuty) dyrektorzy WORD-ów przekazali sześć zestawów laserowych mierników prędkości z możliwością rejestracji obrazu. Wartość przekazanego sprzętu to ponad 250 tysięcy złotych.

Mierniki trafią do komendy miejskiej i jednostek powiatowych policji z naszego województwa. Nowoczesne lasery wspomogą działa-

nia funkcjonariuszy drogowych w zakresie prewencji i wykrywania kierowców z „ciężką nogą”. To ważny element walki o poprawę stanu bezpieczeństwa na naszych drogach, bo jak pokazują przytoczone poniżej statystyki, sytuacja jest daleka od ideału.

Tysiące aut na drogach

Wielkopolska stanowi niewątpliwie punkt na komunikacyjnej mapie Polski. Nasze położenie na drogowej osi wschód – zachód powoduje bardzo duże natężenie ruchu tranzytowego między Europą Zachodnią i Wschodnią. Dochodzi do tego ruch pojazdów między południowymi rejonami kraju, np. Górnym Śląskiem a województwem zachodniopomorskim i portami w Szczecinie czy w Świnoujściu. W sezonach wakacyjnych po drogach naszego województwa przemieszczają się setki tysięcy zmotoryzowanych turystów.

Biorąc pod uwagę powierzchnię oraz zaludnienie, Wielkopolska znajduje się odpowiednio na drugim i trzecim miejscu w statystyce województw. Pod względem liczby zarejestrowanych

pojazdów również jesteśmy w czołówce. Te wszystkie elementy składają się na bardzo duże natężenie ruchu na drogach naszego województwa i wysokie ryzyko powstawania różnego rodzaju zdarzeń drogowych.

Statystyka nie kłamie

W 2021 roku w Wielkopolsce odnotowano 35.944 zdarzenia drogowe, w tym 2411 wypadków.

Dwie najczęstsze przyczyny wypadków są niezmiennie od lat. Są to nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu oraz nadmierna prędkość

Pod względem liczby wypadków zajmujemy drugie miejsce po województwie mazowieckim. W porównaniu z rokiem 2020 liczba wypadków spadła u nas o 416, czyli o 14,6 proc.

Liczba rannych w zeszłym roku to 2773 osoby. To o 462 osoby mniej – procentowo 14,3 proc. – od danych

z roku 2020. Niestety, odwrotny trend zanotowano w liczbie ofiar śmiertelnych. Na drogach Wielkopolski zginęło w 2021 roku 229 osób. To o 5,5 proc. więcej niż rok wcześniej. Pod tym względem jesteśmy również w niechlubnej czołówce, po Mazowszu.

W podziale na miejsce zdarzenia, najczęściej wypadków notuje się w obszarze zabudowanym. W Wielkopolsce w takich miejscach wydarzyło się

lepsze warunki na drogach, tym „cięższą nogę” mają kierowcy i powodują więcej zdarzeń drogowych. Przy dobrej pogodzie w skali całego kraju wydarzyło się najwięcej wypadków, bo aż 14.881, w których zabitych zostało 1397 osób, a rannych 17.064 osoby. W złych warunkach pogodowych zanotowano 9139 wypadków, z 988 ofiarami śmiertelnymi i 10.808 osobami rannymi.

Zdejmij nogę z gazu

Dwie najczęstsze przyczyny wypadków są niezmiennie od lat. Są to nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu oraz nadmierna prędkość, niedostosowana do warunków na drodze. Następne miejsca zajmują: nieudzielenie pierwszeństwa pieszoemu na przejściu, niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami oraz niestosowanie się do sygnalizacji świetlnej.

Wciąż, niestety, problemem jest uczestnictwo w ruchu drogowym po spożyciu alkoholu. W 2021 roku zanotowano w Polsce 2488 nietrzeźwych uczestników wypadków. W Wielkopolsce były to 202 osoby. Śmierć w tych wypadkach poniosło 331 osób,

rannych zostało 2805 osób. W naszym województwie było to odpowiednio: 25 zabitych i 226 rannych.

Co roku kilkaset osób w Wielkopolsce ginie, a tysiące odnosi obrażenia wymagające niejednokrotnie długotrwałego leczenia i rehabilitacji. Niezmiennie popełniane są te same dwa podstawowe grzechy. Jeździmy za szybko, nie uważnie, nie szanujemy innych uczestników ruchu drogowego, zwłaszcza tych niechronionych, jak piesi czy rowerzyści.

Ogólnopolskie trendy pokazują niewielką poprawę statystyk policyjnych. Ten proces jest jednak za wolny. Wiele jeszcze trzeba poświęcić środków i czasu na edukację w dziedzinie bezpieczeństwa ruchu drogowego, na zmianę nawyków i wykształcenie społecznej odpowiedzialności za innych uczestników ruchu.

Liczba pojazdów rośnie nieproporcjonalnie do rozwoju dróg i poprawy infrastruktury, dlatego kluczowe jest podjęcie intensywniejszych działań w dziedzinie edukacji, według jednolitego, krajowego planu działań i sprawdzonych narzędzi.

Marek Szykor WORD Poznań

WOJEWÓDZKA RADA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO W POZNANIU

www.brd.poznan.pl

Redaguje zespół: Sławomir Brandt, Wojciech Głuszak, Maciej Bednik, Piotr Monkiewicz, Marek Szykor, Dariusz Fleischer
Adres redakcji: WORD, 61-623 Poznań, ul. Wilczak 53, tel. 61 829-01-88

Dodatkowe fundusze na drogi!

W drugim półroczu samorządy lokalne będą mogły ubiegać się o przyznanie pomocy na budowę lub modernizację dróg lokalnych.

Dzięki wydłużeniu okresu realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 Wielkopolska otrzymała dodatkową alokację środków na drogi lokalne. Do beneficjentów trafi co najmniej 20 mln euro.

– Zarząd województwa planuje ogłosić nabór wniosków wczesną jesienią 2022 r., jednak z uwagi na zmianę kryteriów wyboru operacji oraz konieczność skompletowania dokumentów niezbędnych podczas ubiegania się o środki, warto już dziś przystąpić do prac przy planowanych inwestycjach – mówi wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

Przypomnijmy – o pomoc mogą ubiegać się tutaj gminy, powiaty lub ich związki. Każdy z wnioskodawców może złożyć tylko jeden wniosek, a dostępny limit środków na beneficjenta zwiększono z 3 do 5 mln zł w okresie realizacji PROW. Dzięki temu nawet ci beneficjenci, którzy maksymalnie wykorzystali dostępny limit w ramach wcześniejszych naborów, będą mieli możliwość sfinansowania nowych inwestycji.

Warunkiem przyznania pomocy jest m.in. spójność operacji z dokumentem strategicznym oraz wydanie decyzji

FOT. Z ARCHIWUM BENEFICJENTA

Otwarcie drogi powiatowej Łomnica-Nowy Dwór w powiecie nowotomyskim z udziałem wicemarszałka Krzysztofa Grabowskiego.

środowiskowej, jeżeli wymóg ten wynika z obowiązujących przepisów prawa. Wnioski oceniane będą pod kątem spełnienia kryteriów wyboru operacji. Kryteria krajowe, które są jednolite dla wszystkich województw, to m.in. wysokość podstawowego dochodu podatkowego na mieszkańca oraz średnia stopy bezrobocia w powiecie, które zestawione zostaną ze średnią dla województwa. Gminy z niższym dochodem lub wyższą stopą bezrobocia uzyskają większą liczbę punktów.

Premiowane będą inwestycje realizowane w powiatach, w których gęstość zaludnienia jest równa lub wyższa od śred-

niej wojewódzkiej. Dodatkowo punkty zostaną przyznane, kiedy odcinek drogi objęty inwestycją zapewni bezpośredni dostęp do nieruchomości gruntowej, na której znajduje się lub zostanie wybudowany budynek użyteczności publicznej oraz kiedy odcinek drogi będzie łączył się z drogą wyższej kategorii – bezpośrednio lub przez inny odcinek, o ile nastąpi poprawa jego parametrów technicznych.

Istotne zmiany nastąpiły w zakresie regionalnych kryteriów wyboru operacji, których propozycję skonsultowano w naszym województwie z potencjalnymi beneficjentami.

mi. W planowanym naborze dodatkowe punkty przyznawane będą, jeżeli w wyniku inwestycji nastąpi zmiana nawierzchni drogi z gruntowej na bitumiczną lub kostkową albo z nawierzchni kostkowej na bitumiczną.

Wyżej ocenione będą te projekty, których realizacja nastąpi z zastosowaniem rozwiązań mających na celu poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym przez budowę lub przebudowę na całym odcinku takich elementów, jak: przejście dla pieszych, przejazd dla rowerzystów, ścieżka rowerowa lub pieszo-rowerowa, chodnik, progi zwalniające, skrzyżowania,

Przebudowa ul. Warszawskiej w Sompolnie i drogi gminnej w Sompolniku dofinansowana z PROW.

poprzeczne przegrody jezdni wymuszające zmniejszenie prędkości pojazdu, separatory ruchu, wyspy dzielące, urządzenia mające na celu oddzielenie ruchu pieszych i pojazdów, urządzenia zabezpieczające ruch pieszych i rowerzystów, grubowarstwowe oznakowania poziome, sygnalizatory wiibracyjno-akustyczne, punktowe elementy odblaskowe.

Szansę uzyskania dofinansowania zwiększy także wybudowanie lub przebudowanie drogi na odcinku 1 km lub dłuższym, a także zawnieszkowanie o co najmniej 1 mln zł. Dofinansowane inwestycje muszą zostać ukończone

nie najpóźniej do 30 czerwca 2025 r.

To już trzeci nabór wniosków na operacje pn. „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych”. Dotychczas zarząd województwa rozdysonował na ten cel kwotę 134 mln zł, która pozwoliła na inwestycje w ponad 300 km dróg w Wielkopolsce. Jest to jednocześnie ostatnia szansa, aby pozyskać dofinansowanie ze środków PROW na ten zakres.

O korzyści płynące dla mieszkańców regionu ze zrealizowanych już inwestycji zapytaliśmy wóldarzy gmin i powiatów, którzy zakończyli zadania dzięki dofinansowaniu z PROW 2014-2020.

Tomasz Kranc
starosta wągrowiecki

– Realizacja zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1562 odcinek Łekno – Rąbczyn”, dofinansowanego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, była jednym z ważniejszych przedsięwzięć inwestycyjnych powiatu wągrowieckiego w ubiegłych latach. Dzięki niej poprawiły się warunki jazdy oraz bezpieczeństwo użytkowników ruchu drogowego. Oprócz poprawy dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców, polepszył się dojazd do instytucji publicznych i zlokalizowanych w obrębie drogi przedsiębiorstw, w tym do BGW Sp. z o. o. – Zakładu Produkcji Etanolu i Pasz w Rąbczynie. Przebudowa drogi poprawiła również walory estetyczne przestrzeni publicznej.

Andrzej Wilkoński
starosta nowotomyski:

– Przebudowę pasa drogi powiatowej Łomnica – Nowy Dwór zrealizowano w 2021 r. w formule „zaprojektuj – wybuduj”, więc dofinansowanie ze środków PROW pozwoliło nam na opracowanie dokumentacji projektowej oraz na realizację robót budowlanych na pierwszym odcinku. W efekcie, w miejscu dawnej drogi gruntowej, powstała droga o wysokim standardzie, zapewniająca bezpieczeństwo podróżującym. Zmiana jest ogromna i na pewno doceniana przez mieszkańców. Biorąc pod uwagę, jak wiele kilometrów ma sieć dróg powiatowych, oraz jak liczne są potrzeby w zakresie poprawy ich stanu technicznego, bez wsparcia finansowego z PROW zapewne jeszcze długo musimy czekać na taką modernizację.

Roman Bednarek
burmistrz miasta Sompolno:

– Dzięki realizacji inwestycji pn. „Przebudowa ul. Warszawskiej w Sompolnie oraz drogi gminnej w Sompolniku” podniósł się standard życia mieszkańców, a także estetyka gminy. Jest to jedna z głównych dróg dojazdowych do centrum miasta, a jej przebudowa pozwoliła na szybszy i zarazem bezpieczniejszy dojazd do istniejących oraz rozbudowywanych firm i zakładów pracy. Poprawiła się dostępność komunikacyjna dla mieszkańców do instytucji użyteczności publicznej, tj. Biblioteki Publicznej i ośrodka kultury. Nastąpiła również poprawa połączeń dróg lokalnych z drogami publicznymi wyższej kategorii, w tym przypadku z drogą wojewódzką. W ramach realizacji inwestycji przebudowano drogę asfaltową o długości 1387 m.

Krzysztof Rasiak
wójt gminy Przygodzice

– Gmina pozyskała na inwestycję w Chynowej w 2019 r. dotację w ramach konkursu z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Koszt modernizacji 1,5-km odcinka drogi wraz z poboczem, wykonaniem zjazdów i wymianą niektórych rur w przepustach wyniósł niewiele ponad 1 mln zł. Dofinansowanie PROW wyniosło 687 tys. zł. Z tej drogi na co dzień korzystają mieszkańcy Chynowej i Przygodziczek, miejscowi rolnicy, a także przyjezdni. Zapewnia ona teraz wygodny i skrócony dojazd do Urzędu Gminy, szkół, sal wiejskich, wreszcie kilku prywatnych posesji, a także łąk i pól. Łączy się także z wybudowaną wcześniej malowniczo położoną drogą przez las z Antonina do Przygodziczek Kład.

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Stronę redaguje Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 626 60 00, fax 61 626 60 04, e-mail: dow.sekretariat@umww.pl, www.dprow.umww.pl

Zmieniamy Wielkopolskę

www.wrpo.wielkopolskie.pl

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020

Oglądaj magazyn unijny:

- WTK poniedziałek godz. 19.15 i wtorek godz. 17.50
- TV Pro Art środa godz. 20.50 i niedziela godz. 18.50
- TV Asta czwartek i piątek godz. 17.45

Jak Unia pomaga w czasie wojny?

Edukacja dla dzieci i młodzieży z Ukrainy, nauka języka, pomoc mieszkaniowa czy opieka zdrowotna – to formy unijnego wsparcia dla państw przyjmujących uchodźców ze wschodu.

Od początku wojny z Ukrainy uciekło prawie 5 mln osób. Wielu uchodźców trafiło do Polski (około 3,5 mln) i innych państw Unii Europejskiej. Wśród nich jest Wiktorija, która przed wojną uciekła do Poznania. Ze łzami w oczach podkreśla, jak bardzo jest wdzięczna Polakom i Unii za pomoc, mówiąc:

– Obywatele Ukrainy chcą być w Europie, a Ukraina powinna być wolna, tak jak inne kraje na świecie.

– Czujemy, że Europa jest z nami solidarna – zapewnia Katia, która również schroniła się przed okrucieństwami wojny w Wielkopolsce. Jej zdaniem miejsce Ukrainy jest wśród krajów wspólnoty: – Mam nadzieję, że gdy ten okropny czas wojny się skończy, to wejdziemy do Unii. Musimy to zrobić, to nasz obowiązek.

Europa i Polska

Ukraina nie jest członkiem Unii Europejskiej, w związku z tym nie może wykorzystywać funduszy spójności do odbudowy kraju. Komisja Eu-

Uchodźców z Ukrainy przyjęli również Wielkopolanie.

ropejska przekazywała jednak naszemu sąsiadowi inne pieniądze na wspieranie reform i inwestycji. Co więcej, przed wybuchem wojny istniała współpraca w ramach programów transgranicznych, realizowanych z udziałem Polski, Ukrainy, Rosji i Białorusi.

Teraz komisja zawiesiła współpracę z Rosją i Białorusią w ramach dziewięciu programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i w ramach

programu Interreg Region Morza Bałtyckiego. Programy są realizowane dalej, ale płatności planowane pierwotnie dla Rosji i Białorusi są realokowane do Ukrainy i państw członkowskich Unii.

Realna pomoc z Unii płynie już teraz do państw przyjmujących uchodźców.

– W ramach unijnej polityki spójności powstał pakiet CARE. Zapewnia on pełną elastyczność w zakresie fi-

nansowania różnorodnych środków wsparcia dla uchodźców w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – mówi Christopher Todd, dyrektor Wydziału ds. Polski w Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej. – Będzie też nowy koszt jednostkowy na osobę: 40

euro tygodniowo, stosowany przez maksymalnie 13 tygodni, począwszy od dnia przybycia danej osoby do Unii.

Polska również może korzystać z tych programów, by pokryć wydatki związane z przyjmowaniem uchodźców. Przede wszystkim stworzono elastyczne formy, pozwalające Polsce na wykorzystanie środków z instrumentu REACT-EU i z wszystkich programów krajowych, regionalnych i transgranicznych Interreg z okresu 2014-2020. Ponadto kluczowe znaczenie ma Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020, dzięki któremu Caritas, miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej dostarczają w terenie potrzebną żywność, odzież i podstawową pomoc materialną.

Ile jest pieniędzy?

O jakich konkretnych kwotach można mówić? Jak wskazuje dyrektor z KE, na 31 marca 2022 r. fundusze spójności 2014-2020 były zakontraktowane na poziomie 94 proc. Tylko z REACT-EU Polska otrzymała w 2021 r. 1,6 mld

euro, z czego zdecydowana większość, bo 1,2 mld euro, nie została jeszcze przydzielona na projekty i może zostać przekierowana na wsparcie dla uchodźców. Podobnie jest z kwotą 183 mln euro przeznaczoną na rok 2022.

Już teraz w ramach projektów unijnych na terenie Wielkopolski uruchamiany jest interwencyjny zakup usług dla uchodźców oraz wsparcie w formule grantowej dla ośrodków pomocy społecznej.

– Tych dodatkowych pieniędzy musi być jednak więcej! – apelował marszałek Marek Woźniak podczas sesji plenarnej Europejskiego Komitetu Regionów. Zwracał również uwagę na potrzebę uruchomienia dodatkowych środków. Marszałek podkreślał, że obawia się niezadowolenia mieszkańców, jeśli środki z funduszy polityki spójności (np. z programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027), przeznaczone na rozwój naszych samorządów, będą przekierowane w dużym stopniu na kryzys uchodźczy. MARK

Podsumowali rewitalizację w Wielkopolsce

Rewitalizacja to nie sprint, a raczej maraton i umiejętne rozłożenie sił jest tutaj konieczne. Zdają sobie z tego sprawę urzędnicy z 58 gmin w Wielkopolsce, którzy zajmują się rewitalizacją.

Przez ostatnie 2,5 roku korzystali oni z bezpłatnych szkoleń i doradztwa eksperckiego. To wszystko oferował im Urząd Marszałkowski w Poznaniu, który we współpracy z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej realizował projekt unijny „Wzmacnianie zdolności gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych”.

23-24 maja odbyła się wizyta studyjna w Poznaniu, która była dla gmin jednocześnie formą podsumowania przedsięwzięcia. W spotkaniu wzięli udział urzędnicy z kilkudziesięciu wielkopolskich gmin, którzy wcześniej skorzystali z 32 szkoleń online, a także z doradztwa eksperckiego.

Zdobyta wiedzę wykorzystają w swojej pracy, tym bardziej, że wyzwania związanych z rewitalizacją jest dużo. Przede wszystkim jeśli samorządy myślą o możliwości aplikowania o unijne środki po 2023 r., muszą przekształcić programy rewitalizacji w gminne programy rewitalizacji opracowane na bazie specjalnej ustawy. One będą podstawą do ubiegania się np. o środki

Goście zwiedzili m.in. zrewitalizowany plac Kolegiacki w Poznaniu.

z nowego programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.

O szczegółach opowiadali Grzegorz Potrzebowski – dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej UMWW, i jego zastępca Michał Kurzawski. Zwracali uwagę na aspekt partycypacji mieszkańców w procesach rewitalizacji. Tutaj pomocne gminom są organiza-

cje pozarządowe. Jak to wygląda w Wielkopolsce?

O tym była mowa podczas prezentacji wstępnych wyników ekspertyzy dotyczącej zaangażowania organizacji pozarządowych w projekty rewitalizacyjne. Wynika z niej, że NGO-sy uczestniczą w projektach rewitalizacyjnych (także dotowanych z puli WRPO 2014-2020), ale należy rozwijać ten aspekt współpracy w przyszłości.

Podsumowanie projektu było również okazją do przedstawienia dobrych praktyk z zakresu rewitalizacji. Tych nie brakuje tak w Wielkopolsce, jak i w całym kraju. Wśród mówców zaprezentowali się urzędnicy z Krzywinia i Leszna (województwo wielkopolskie) oraz Marek (koło Warszawy) i Dobięgniewa (województwo lubuskie). Spotkanie uzupełnił też spacer studyjny po zrewitalizowanych już terenach w Poznaniu. MARK

Polityka spójności – konkretnie w liczbach

Zmniejsza się dystans rozwojowy Polski względem krajów UE. Duża w tym zasługa środków z polityki spójności, z której finansowany jest m.in. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny. Takie wnioski płyną z danych, które opublikował resort rozwoju.

Wzrost PKB Polski w latach jej członkostwa w UE był jednym z najszybszych we Wspólnocie. W rezultacie dystans (mierzony PKB na mieszkańca) zmalał o 24,2 proc., z czego blisko 16 proc. było efektem realizacji polityki spójności.

Jak na tym tle wypada nasz region? Do końca 2020 r. w Wielkopolsce wykorzystano środki funduszy strukturalnych i funduszu spójności o łącznej wartości 36 741,9 mln zł. Biorąc pod uwagę dofinansowanie z polityki spójności na jednego

Wielkopolanina przypadło 10.508 zł.

Te pieniądze przyczyniły się do stopniowego zmniejszenia dystansu w poziomie rozwoju gospodarczego dzielącego Wielkopolskę od średniej UE-27. W okresie 2004-2021 nasz region rozwijał się w średnim tempie 3,8 proc. (w cenach stałych), z czego około 5 proc. było efektem realizacji inwestycji współfinansowanych z funduszy unijnych.

Zmiany są również widoczne na rynku pracy. Liczbę miejsc pracy powstałych w województwie wielkopolskim w wyniku realizacji inwestycji współfinansowanych z budżetu UE szacuje się na około 32 tys. Zmniejszyła się również stopa bezrobocia: tzn. wśród osób w wieku 15+ w 2004 roku ta stopa wynosiła 17,2 proc., a w 2020 r. – tylko 1,8 proc. opr. MARK

Innowacje w farmacji

Jak łączyć naukę z biznesem? Uniwersytet Medyczny w Poznaniu znalazł odpowiedź.

Centrum Innowacyjnej Technologii Farmaceutycznej będzie częścią powstającego Collegium Pharmaceuticum.

Medyczne innowacje od lat z sukcesami wdraża Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Aktualnie, dzięki dotacji unijnej, powstała kolejna ważna jednostka naukowa – Centrum Innowacyjnej Technologii Farmaceutycznej (CITF). Dwa budynki można zauważyć w Poznaniu, jadąc od strony ulicy Marcelego. Znajdują się tam laboratoria i przestrzeń dla części naukowo-dydaktycznej.

Bliżej biznesu

Obiekt posłuży nie tylko rozwojowi edukacji i przyszłych

medyków, ale też pozwoli na prowadzenie badań na potrzeby biznesu. A to przecież istotą wspierania tego typu inwestycji z pieniędzy unijnych, które są w dyspozycji zarządu województwa.

Dotacja z budżetu WRPO 2014-2020 wyniosła 20 mln zł i została przyznana z puli związanej ze wspieraniem inwestycji w obszarze B+R. Chodzi w niej głównie o to, aby poprzez poprawę warunków do rozwoju nauki zachęcać naukowców do współpracy z sektorem biznesu. Po to, aby coraz więcej wyników badań było komercjalizowanych.

Tak też stanie się w przypadku CITF. Nowa placówka przyczyni się do wzmocnienia współpracy między nauką a przedsiębiorcami (głównie przez łatwiejszy dostęp do wiedzy i jej transfer), ale nie tylko. Uczelnia chce zachęcić młodzież do podjęcia studiów z kluczowych dziedzin naukowych. To zaowocuje większą liczbą absolwentów w dziedzinach wpisujących się w inteligentne specjalizacje Wielkopolski.

Z ogrodem

Co zatem zobaczymy w nowej placówce? W części go-

spodarczej znalazły się m.in. laboratoria: mikrobiologiczne, fitochemiczne oraz dostępności farmaceutycznej. Będą one wykorzystywane przez naukowców z Wydziału Farmacji do prowadzenia prac badawczo-rozwojowych na zlecenie i przy udziale przedsiębiorców. W centrum innowacji znajdują się laboratoria na wynajem. Mogą z nich korzystać zainteresowane firmy, by przeprowadzać badania we własnym zakresie.

W części niegospodarczej znajduje się z kolei infrastruktura badań podstawowych, a więc takich, których celem jest zdobycie nowej wiedzy. Ich wyniki nie będą jeszcze przeznaczone bezpośrednio do celów handlowych, a więc zastosowania w przemyśle.

Wraz z nadejściem ciepłych dni zazielenił się także pobliski ogród, w którym znalazły się zioła, rośliny lecznicze i wykorzystywane w kosmetyce. Rosną tam jabłonie, głóg, miłorząb japoński, piwonie chińskie w kilku kolorach. To ponad 120 gatunków roślin, ziół, roślin przyprawowych, a także drzew i krzewów. Powierzchnia ogrodu to 1380 m kw.

Ogród będzie służył nie tylko edukacji studentów, ale też uczniów i przedszkolaków. Będzie go można udostępnić grupom zorganizowanym ze szkół i przedszkoli. MARK

Fundusze Europejskie na skróty

► **Krotoszyn:** w tym mieście o zdrowie mieszkańców zadbać na miarę XXI wieku. Dzięki pożyczce unijnej z JESSICA 2 (około 20 mln zł z puli WRPO 2014-2020) powstało nowe skrzydło Szpitala Powiatowego im. Marcelego Nenckiego. Przeniesły się tu oddziały z innych części miasta, na czym skorzystają pacjenci i personel medyczny. Do nowych, kolorowych oddziałów trafił specjalistyczny sprzęt z najwyższej półki. W szczególności jest on ważny na oddziale ginekologicznym, położniczym czy intensywnej terapii.

► **Rychwał:** w ostatni weekend maja rozpoczął się sezon rajdów rowerowych. Uczestnicy mieli do pokonania 21 kilometrów, a trasę zaplanowano nowymi drogami i ścieżkami z metą w Dąbroszynie. Większość tras powstała z pieniędzy unijnych WRPO 2014-2020, np. chodnik łączący gminę Rychwał i Stare Miasto.

► **Stare Miasto:** od niedawna mieszkańcy 11 miejscowości w gminie Stare Miasto (Barczygłów, Karsy, Krągola, Krągola Pierwsza, Modła Królewska, Modła Księża, Lisiec Mały, Lisiec Wielki, Rumin, Stare Miasto i Żdzary) mogą podłączyć się do kanalizacji. Inwestycja objęła swoim zasięgiem ponad 4,5 tys. mieszkańców. Wybudowano 38 kilometrów sieci. To najważniejsze od lat zadanie inwestycyjne miejscowego samorządu, do którego dołożyła się (w kwocie 9,6 mln zł) Unia Europejska.

► **Wągrowiec:** o 60 nowych rowerów wzbogaci się w tym sezonie Wągrowiecki Rower Miejski i tym samym podwoi się liczba miejskich jednośladów (obecnie jest ich 65). Doposażenie istniejącego systemu o nowe rowery to kolejne zadanie realizowane w ramach większego przedsięwzięcia związanego z budową infrastruktury rowerowej w Wągrowcu. Niedawno rozpoczęła się budowa drogi pieszo-rowerowej od ulicy Nad Nielbą do ulicy Gnieźnieńskiej. Samorząd pozyskał na wszystkie zadania 6,7 mln zł z WRPO 2014-2020.

► **Powiat wrzesiński:** kierowcy już korzystają z blisko 9,5-kilometrowej trasy DW 432 na odcinku Ruszkowo-Grzymysławice. Gruntowna rozbudowa kosztowała 36 mln zł, z czego unijne dofinansowanie z WRPO 2014-2020 wyniosło blisko 24,6 mln złotych.

► **Jarocin:** ruszyła rozbudowa jarocińskiego szpitala. W jej wyniku nastąpią prawdziwie historyczne zmiany. Dwa oddziały: wewnętrzny i dziecięcy do końca roku mają znaleźć się w nowym miejscu. Z kolei w dobudowanej części najprawdopodobniej zostanie utworzony Zakład Opiekuńczo-Lecznicy. Inwestycja nie byłaby możliwa bez wsparcia unijnego – 8 mln zł z WRPO.

► **Śrem:** zakończyła się budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi powiatowej na odcinku Zielniki – Pławce. Rowerzyści korzystają teraz z nowego odcinka o długości 4,5 km i szerokości 2 m. Całkowity koszt inwestycji to około 3 mln zł, z czego dotacja unijna wyniosła 2,8 mln. MARK

W nowym numerze o Barce

Co znajdziemy w nowym numerze unijnego e-magazynu?

Świętując osiemnastą rocznicę przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, odwiedzamy poznańską Fundację Pomocy Wzajemnej Barka – jedną z najprężniej działających organizacji pozarządowych w Wielkopolsce. Barka od lat jest przystanią dla osób, które znalazły się poza burzą życia społeczno-zawodowego. W powrocie do aktywności pomagają im fundusze europejskie.

W tym numerze e-magazynu „Nasz Region” piszemy również o nowym węźle przesiadkowym w Bolechowie i zaglądamy do pałacu w Rakoniewicach.

Sporo uwagi poświęcamy też jednej z najważniejszych zasad Unii Europejskiej – zasadzie równości i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Temat często sprawdzany jest wyłącznie do

problemu braku udogodnień architektonicznych. Tymczasem to tylko jeden z elementów tego szerokiego zagadnienia, które obejmuje również dostępność cyfrową czy informacyjno-komunikacyjną. MARK

Chcesz wiedzieć, jak zmieni się Wielkopolska z funduszami europejskimi? Czytaj e-magazyn „Nasz Region” na stronie wrpo.wielkopolskie.pl oraz na portalach lokalnych. MARK

WYŚLEDZONE

FOT. PIOTR RATAJCZAK

5 maja, gdy w Wągrowcu otwierano nowoczesny serwis dla szynobusów, nasz fotoreporter podpatrzył, jak za sterami pociągu (w specjalnym symulatorze jazdy dla maszynistów) zasiedli kolejno marszałek Marek Woźniak i wicemarszałek Wojciech Jankowiak. Prowadzenie szynobusa to trudne zadanie, ale swoje trzy grosze dorzucił też technik siedzący przy komputerze i jego psoty: na tory wskoczyło stado saren, nieco później kobieta (zdążyła uciec), padał deszcz i śnieg, symulowano wybuch petardy. Gdy jednak na przejeździe kolejowym stanęło auto, szynobusa nie udało się wyhamować i doszło do kolizji.

– Marszałek rozbił nowy pociąg – stwierdził roześmiany wicemarszałek Wojciech Jankowiak.

– Nie mów tak głośno, bo to się rozejdzie i dopiero... będzie afera – zażartował w gronie kilkunastu gości Marek Woźniak, a my pokazujemy foto rozbitej szyby w nakładzie 150 tys. egzemplarzy.

WYHODOWANE

FOT. ZY ARTUR BOIŃSKI

Różne pasje ludzie mają, nie inaczej jest z urzędnikami marszałka.

Po gmachu UMWW szybko rozniosła się wieść, że w urzędzie... wyrosły pomidory! Sprawdziliśmy – i rzeczywiście. Wszystko za sprawą zamiłowania do hodowli rozmaitych roślin pana Antoniego Szymanowskiego. Obok jego biurka na X piętrze gmachu Urzędu Marszałkowskiego wyrósł dorodny krzak pomidorów i obrodził pięknymi oraz (co osobiście potwierdziliśmy) całkiem smacznymi owocami.

Uważamy, że w obliczu tego, co dzieje się z cenami owoców i warzyw na straganach, taka inicjatywa jest bardzo na czasie. Znamienne też jest to, gdzie pomidory się pojawiły: wszak pan Antoni pracuje w Departamencie Korzystania i Informacji o Środowisku.

...i owoce jego pasji.

RYŚ: MAREK GREŁA

MONITORUJEMY RADNYCH

Łukasz Grabowski: Po imieniu

- ▶ **Bliscy mówią na mnie...** po imieniu.
- ▶ **W samorządzie najbardziej lubię...** pracę na rzecz Wielkopolan.
- ▶ **Bycie Wielkopolaninem oznacza...** dumę i odpowiedzialność.
- ▶ **Polityka to dla mnie...** troska o wspólne dobro.
- ▶ **Gdybym musiał zmienić zawód...** byłbym nauczycielem albo rolnikiem.
- ▶ **Gdy skończyłem 18 lat...** zacząłem pracę w samorządzie sołectkim.
- ▶ **Na starość...** będę zajmował się wnukami i starał się być dla nich ukochanym dziadkiem.
- ▶ **Żałuję, że...** pracuję w ciągłym niedoczasie.
- ▶ **Moim największym atutem jest...** skromność.
- ▶ **Moja największa słabość to...** mój syn Stasiu.
- ▶ **Nikom dotąd nie mówiłem, że...** I nie powiem.
- ▶ **Wierzę, że...** dobro zawsze zwycięża.
- ▶ **Mam nadzieję na...** to, że Ukraina obroni swoją niepodległość.
- ▶ **Kocham...** swoją rodzinę.

Łukasz Grabowski

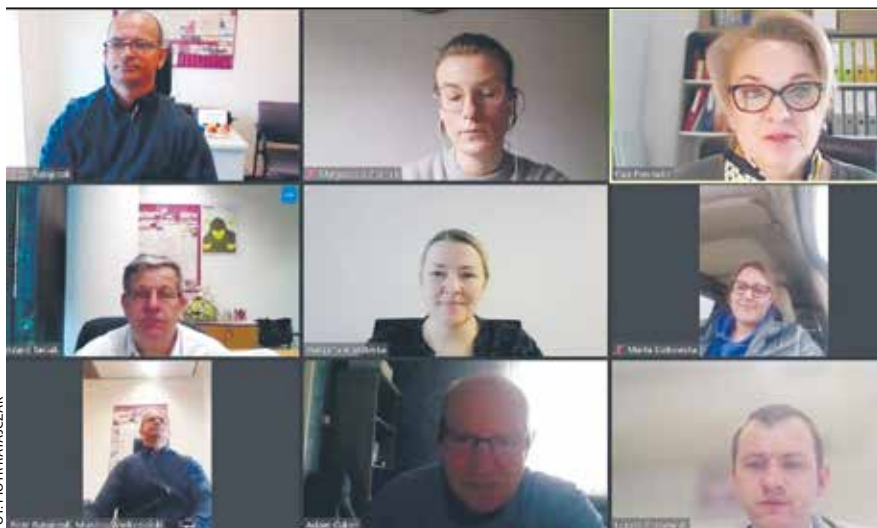
- ▶ ur. 5 lipca 1986 r., Gniezno
- ▶ dyrektor oddziału regionalnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Poznaniu
- ▶ wybrany z listy PiS, w okręgu nr 3
- ▶ 7557 głosów

PRZECZYTANE

Fascynującą z wielu względów relacją z tego, co działo się na majowej sesji sejmiku, przeczytaliśmy w „Głosie Wielkopolskim” 31 maja. Jej autor, opisując występ Zbigniewa Czerwińskiego, do-

nosił m.in.: „Radny z przekąsem zwrócił się do krytyków reform podatkowych wprowadzanych przez kółko rządzących”. Chyba miało być: „z przekąską”?

PODPATRZONE

FOT. PIOTR RATAJCZAK

Uważni czytelnicy z pewnością dostrzegą, że na zrzucie ekranowym ze zdalnego, kwietniowego posiedzenia sejmikowej Komisji Skarg, Wniosków i Petycji widnieje dwukrotnie wizerunek przysłuchującego się obradom przedstawiciela naszej redakcji. Wyjaśnienie tego pozornego paradoksu jest nader proste. Otóż prace radnych województwa tak bardzo leżą nam na sercu, że dwójmy się (a pracujemy nad tym, żeby się nawet troić – dążąc do doskonałości i najlepszych wzorców), aby zrelacjonować wysiłki podejmowane przez wybrańców wielkopolskiego suwerena.

MONITOR WIELKOPOLSKI – MAGAZYN SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Kancelaria Sejmiku al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 62 67 030, fax 61 62 67 031

Rada Programowa: Adam Cukier, Zbigniew Czerwiński (sekretarz), Marek Gola, Krzysztof Grabowski (zastępca przewodniczącej), Zofia Itman, Tatiana Sokołowska (przewodnicząca)

Redakcja: Artur Boiński (redaktor naczelny), Piotr Ratajczak (sekretarz redakcji)

Adres redakcji: al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, pokój 842, tel. 61 62 67 036,

fax 61 62 67 031, e-mail: monitor@umww.pl, www.monitorwielkopolski.pl

Materiałów nie zamówionych nie odsyłamy. Zastrzegamy sobie prawo do redakcji tekstów.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.

Projekt graficzny: Zofia Komorowska **Skład:** Rafał Otoki

NAJLEPSZE KAWAŁKI Z INNEJ STRONY SAMORZĄDU

www.monitorwielkopolski.pl